

1884

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1879

ΤΟΜΟΣ ΕΚΤΟΣ — ΕΤΟΣ ΕΚΤΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΥΔΡΑΙΟΣ

1884

Απαγορεύεται η φωτομικροσκοπία των περιεχομένων

ΧΡΗΜΑΤΟΚΟΜΗΤΗΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝ ΚΟΛΙΤΗΝΑΦΑΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΑΠΟ 1^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1885

Ἐν Ἑλλάδι φρ. 5, — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ χρυσῷ φρ. 6.

Αἱ συνδρομαὶ εἶνε ἐτήσιαι ἀπὸ 1^{ης} Ιανουαρίου μέχρι τῆς 31^{ης} Δεκεμβρίου.

ΤΟΜΟΙ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1879—1884 πωλοῦνται

Ἄδελφοι πρὸς φρ. 2,50 ἕκαστος — Ταχυδρομικῶς πρὸς φρ. 2,80
Χαρτῶδες 3,50

Τὸ ἀντίτιμον εἶνε δεκτὸν καὶ εἰς γραμματόσημον παντὸς ἔθνους

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΤΗΝΩΝ

Ἄγωνις (ῆ) τοῦ κυνηγοῦ.....	114	Μπεκάτος (ῆ) καὶ ἡ Κελιδὼν (μετὰ εἰκόνας) ..	81
Ἄλεπού (ῆ) ἄσθ' Ἰακώβου.....	110	Μυλωνάς (ῆ) ὁ υἱὸς τοῦ καὶ ὁ ὄνος τῶν (μετὰ 6 εἰκόνας).....	136
Ἄλληλογραφία τῆς « Διασπάρσεως τῶν Παιδῶν » 31, 47, 63, 78, 94, 111, 143, 159	159	Ὀρειάλκιος (ῆ) ἀγριόχορος (μετὰ 3 εἰκόνων).....	132, 146
Ἄνοιτόκαρδος (ῆ) (μετὰ 22 εἰκόνων) 24, 35	150	Πάγις νῆ φωνισῆ (μετὰ εἰκόνας).....	145
51, 69, 86, 103, 119, 129	150	Παιδικὸν πνεῦμα 30, 46, 62, 78, 94, 110, 127, 144	158
Ἄρουρατοι (οἱ) μῦς καὶ ὁ ἱέραξ (μετὰ εἰκόνας) ..	113	Παιδίον (τὸ) καὶ τὸ περιστέρι.....	83
Γλυκοπύργηνα καὶ πικροπύργηνα.....	82	Παραγγέλματα.....	58
Γρήγορον (τὸ) ἔλογον (μετὰ εἰκόνας).....	65	Περίπατος μετὰ πάλαις περιπέτειας (μετὰ 12 εἰκόνων).....	168
Διοργανισμὸς τοῦ Ἐπιπέτου ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἐπι- μελῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.....	14	Πνευματικαὶ ἀσκήσεις.. 16, 32, 48, 64, 79, 96, 112, 128, 144	160
Δίς τοῦ μηνὸς θὰ ἐκδίδονται ἡ ΔΙΑΠΑΛΕΙΣ.....	142	Πονηρὰ (ῆ) ἀλοπού (μετὰ 2 εἰκόνων).....	43
Εἰκοστὴ πέμπτη Μαρτίου.....	35	Πρίγνεμα (τὸ) τοῦ Κουκουρικίου (μετὰ εἰκόνας).....	55
Εἰς τὸν κήμον (μετὰ εἰκόνας).....	84	Πρὸς μεσημβρίαν.....	6
Ἐκθέσεις μνημείων τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος.....	50	Πρὸς τοὺς ἡμετέρους συνδρομητὰς.....	109
Ἐν ἀνέκδοτον περὶ πιθῆκων.....	77	Πρῶτα (τὰ) γέντινα (μετὰ εἰκόνας).....	49
Ἐν ᾧ ἔχει βῆχα ὁ ἐτάδελφος.....	86	Πρώτη (ῆ) τουφεκία.....	122
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΤΗΝΩΝ: Γάλοσ (μετὰ εἰκόνας) Χήνα (μετὰ εἰκόνας)	42 18	Πρῶτος (οἱ) μουσικοὶ (μετὰ 7 εἰκόνων).....	59, 72
Ἐτοχὴ (ῆ) (μετὰ εἰκόνας).....	97	Πῶς πρέπει νὰ φαρῶμεθα εἰς τὴν τράπεζαν.....	149
Εὐγνωμοσύνη (ῆ) τοῦ μικροῦ Νικολάου.....	90	Σακοράφια (ῆ).....	76
Ζωγράφος (ῆ) καὶ ὁ παραμύγειρος.....	56	Σιγάτρο (τὸ) τοῦ χωραφιοῦ (μετὰ εἰκόνας).....	17
Θαλάσσια λουτρά (μετὰ εἰκόνας).....	101	Σκουπίσι τὴν μήτη μου ἀδελφοῦλα μου (μετὰ εἰ- κόνας).....	118
Κάθε πρᾶγμα δι' ἑτι ἔγινε (μετὰ εἰκόνας).....	1	Αἱ ΣΥΝΔΙΔΑΧΕΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΠΟΥ: ἡ καρφίτσα ἡ ἔχαιρις.....	2 20
Καλὴ (ῆ) κόρη.....	166	ὁ σάπων.....	38
Κλέπτης (ῆ) (μετὰ εἰκόνας).....	135	τὸ ἔλας.....	74
Κουνοῦπαρος (ῆ) (μετὰ 3 εἰκόνων).....	108	Ταμίον ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἐπιμελῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.....	14, 46, 62, 78, 94, 127, 160
Μάθε νὰ ἐκθέτῃ τὰς ἰδίας σου (μετὰ εἰκόνας).....	124	Τι εἶμαι.....	34
Μαῦρος (ῆ) καὶ τὸ χρυσάλλον (μετὰ 9 εἰκόνων).....	10, 29	Τρομάρας (ῆ).....	171, 182
Μεταμορφώσεις (αἱ) τῆς Μελίας (μετὰ 3 εἰκόνων).....	175, 177	Φάντασμα (τὸ) τῆς ἐρήμου (μετὰ 3 εἰκόνων).....	139
Μία ἐπιστολὴ.....	45	Φρεϊκὸς (ῆ) ὀδοντόπονος (μετὰ 22 εἰκόνων).....	91, 100
Μία ἐπιστολὴ περὶ φέρων.....	156	Χορὸς (ῆ) τῶν χελιδόνων (μετὰ 2 εἰκόνων).....	157
Μικρὸς (ῆ) βιολιστὴς (μετὰ 3 εἰκόνων).....	125	Ὠφέλιμα καὶ ἐπιβλαβῆ βιβλία.....	138
Μικρὸς (ῆ) βοσκὸς καὶ τὸ μπαρπούνη.....	98		
Μικρὸς (ῆ) μάγος.....	126		
Μπαμπούλας (ῆ) (μετὰ 4 εἰκόνων).....	161, 186		

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

'Αποχαιρετισμός (μετὰ εἰκόνα καὶ μουσικῆς)	33	Μητρικά (τὰ) δάκρυα.....	27
Γέρον καὶ θάνατος (μετὰ εἰκόνα)	181	Μητρική (ἡ) καρδιά.....	40
Δὲν θέλει τὸ σχολεῖο.....	40	Παιδί (τὸ) 'στὸ ποτάμι.....	136
'Ἦνας σκάβαρος 'στὸ παραθύρι (μετὰ εἰκόνα).....	23	Πόθοι (οἱ) τῆς Σαρπετῆς καὶ τῆς Αἰλίας (μετὰ εἰκόνα).....	4
'Εργασία (ἡ) τῶν μελισσῶν.....	62	Προσευχὴ ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν.....	125
'Ημερονύκτιον (τὸ).....	169	Πρὸς (ἡ) τὸν Θεὸν ἐλπίς.....	13
Θαλασσινὰ τραγούδια.....	85	Σημεῖα (τὰ) τοῦ ἠρίζοντος.....	93
Κίχλα καὶ μυρσίνη.....	180	Τελευταῖος (ὁ) Παλαιολόγος.....	102
Κυνηγὸς δειλὸς καὶ δρουτόμος.....	167	Φωλιχὴ (ἡ) (μετὰ εἰκόνα).....	74
Λαγουδάκι (τὸ) (μετὰ μουσικῆς).....	68	Χελώνη καὶ ἀστὴρ (μετὰ εἰκόνα).....	170
Λέων καὶ βάρβαρος.....	176	Χελιδόνα (τὰ) (μετὰ εἰκόνα).....	56

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 121 εἰκονογραφίας

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΚΑΘΕ ΠΡΑΓΜΑ ΔΙ' Ο,ΤΙ ΕΓΕΙΝΕ

Ὁ Ἄντωνάκης κάθηται εἰς τὴν αὐλήν. Ἡ μητέρα του ἔχει πλύσιν εἰς τὸ πλυσταριὸν καὶ ἔβαλε τὸν Λεβέντην νὰ φυλάττῃ τὸν Ἄντωνάκην.

Ὁ Λεβέντης κάθηται κοντὰ του καὶ μετὰ τὰ ἔξυπνά του ὀμμάτια τὸν κυττάζει. Εἶνε ἡσυχὸς ὁ Λεβέντης· ἀλλὰ ἄς κάμῃ τάχα κανεὶς πῶς θέλει νὰ τὸν πειράξῃ τὸν Ἄντωνάκην καὶ τότε θὰ ἰδῆτε πῶς θ' ἀγριέψῃ, καὶ πῶς θὰ ὀρμήσῃ μετὰ δυνατὰ γαυγίσματα ἐπάνω εἰς τὸν ἀδιάκριτον ἐκεῖνον ποῦ τολμᾷ νὰ ἐγγίξῃ τὸν ἀφέντην του. Ὁ Λεβέντης λοιπὸν εἶνε λαμπρὸς σκύλος· εἰςκεῖται τί θὰ πῇ καθήκον καὶ εἰςκεῖται ἀκόμη ὅτι τὸ καθήκον του εἴτε σκύλος εἶνε κανεὶς εἴτε ἄνθρωπος πρέπει νὰ τὸ κάμῃ πιστά.

ΕΤΟΣ ΣΤ'.

Ὁ Ἀντωνάκης κἀθηται φρόνιμος· διότι εἶνε πολὺ καλὸ παιδάκι κι' αὐτός· ἀλλ' εἶνε τώρα κάμποση ὥρα πού κἀτι τὸν κεντὰ ἀπὸ μέσα· πεινᾷ, πεινᾷ πολὺ. Τί καλὰ νὰ ἦτο ἐκεῖ ἡ μητέρα! θὰ τοῦ εἶδιδε νὰ φάγῃ ἀμέσως· μὰ ἐκείνη εἶνε εἰς τὸ πλουσταριὸ καὶ τὰ ποδάκια τοῦ Ἀντωνάκη δὲν ξεύρουν ἀκόμη νὰ περιπατοῦν διὰ νὰ πάγουν ἕως ἐκεῖ.

Κυττάζει λοιπὸν τριγύρω μὴπως εὐρῆ τίποτε διὰ τὰ δόντια του· βλέπει βαρέλια, μαστέλλο, ἕνα κούτσουρο πού ὁμοιάζει ὡσάν ἄλογο ἀπὸ πίσω. Κανὲν ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν τρώγεται.

Ἄλλ' ἔξαφνα βλέπει καὶ κἀτι τι τὸ ὁποῖον τοῦ φαίνεται ὡς φέτα ψωμιού· δὴχως νὰ συλλογισθῆ καὶ διὰ προσφάγι, τὸ παίρνει καὶ τὸ βάζει εἰς τὸ στόμα του.

Ἄλλὰ ὁ Λεβέντης δὲν συνειθίζει νὰ φορῆ παπούτσια, καὶ μολονότι περιπατεῖ εἰς ἐξυπόλυτος, εἰξεύρει ὁμως ὅτι τὰ παπούτσια τὰ ἔχουν διὰ νὰ τὰ βάζουν εἰς τὰ πόδια καὶ ὄχι εἰς τὸ στόμα· καὶ σηκώνεται καὶ ἀπλώνει τὸ ἕνα του τὸ πόδι ὡς νὰ θέλῃ νὰ τοῦ εἰπῆ:

— Μὴ δά, Ἀντωνάκη, τί εἶν' αὐτὸ πού κάμνεις, καλὲ τὸ παπούτσι σου θὰ φᾶς μὴ χειρότερα!

Ὁ Ἀντωνάκης τὸ ἐκατάλαβε προτῆτερα μόνος του· διότι ἀφοῦ τὸ ἐβύλαξε κάμποση ὥραν καὶ εἶδε πὼς δὲν βγαίνει τίποτε ἀπὸ δαῦτο τὸ κατέβασε ἤσυχα ἤσυχα καὶ τὸ ἀφήκε χάμου. Εἶχε μισοκαταλάβει φαίνεται ὅτι κάθε πρᾶγμα πρέπει νὰ τὸ μεταχειρίζωμεθα δι' ἐκεῖνο ὅπου ἐγεινε, τὸ παπούτσακι διὰ τὸ πόδι, ἢ φέτα διὰ τὸ στόμα, καὶ ὅτι δὲν εἶνε φρόνιμος ὅποιος κάμνει τὸ ἀνάποδο, δηλαδὴ βάζει τὸ παπούτσακι εἰς τὸ στόμα του καὶ τὴν φέτα τοῦ ψωμιού εἰς τὸ πόδι του.

Αὐτῆς τῆς ἰδέας εἶνε καὶ ὁ Λεβέντης.

ΑΙ ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

Η ΚΑΡΦΙΤΣΑ

Μίαν ἡμέραν ἡ Οὐρανία ἡ Βερενίκη καὶ ἡ Θεανὼ ὑπῆγαν μὲ τὸν πάππον των εἰς τὰ Πατήσια. Ἦτο πολὺ ὠραία ἡμέρα, αἱ δὲ τρεῖς ἀδελφαί, αἱ ὁποῖαι μίαν ὀλοκληρον ἐβδομάδα εἶχαν μείνει κλεισμένα ἐξ αἰτίας τῆς κακοκαιρίας, ἄμα εὐρέθησαν εἰς τὴν ἐξοχήν, ἔτρεχαν, ἐπηδούσαν ζωηραί, ἔκοπταν ἄνθη, ἐσταματοῦσαν ὅταν ἐδλεπαν μακρὰν καμμίαν ὠραιαν τοποθεσίαν καὶ τὴν ἐκύτταζαν μὲ θαυμασμόν. Ὁ πάππος ἐπήγγαγε κατόπιν των εὐτυχῆς διὰ τὴν χαρὰν τῶν ἐγγονῶν του.

— Οὐρανία, Βερενίκη, ἕνα ὠραῖο ἄνθος ἐκεῖ, θὰ πάγω νὰ τὸ κόψω! εἶπεν ἡ Θεανὼ καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν μικρὰν φραγὴν ἐνὸς κήπου· καὶ τὸ ἔφθασε τὸ ἄνθος καὶ τὸ ἔκοψε καὶ κατέβαινε κατευχαριστημένη ὅτε... ἔπαθε ἐν δυστύχημα: τὸ φέρεμά της ἐσκάλωσε εἰς τὴν βιάτον καὶ ἐσχίσθη.

Αἱ δύο ἀδελφαί της ἔτρεξαν ἀμέσως. Ἄλλὰ δυστυχῶς οὔτε βελόνην οὔτε κλωστήν εἶχαν μαζί των διὰ νὰ κάμουν εἰς τὸ φέρεμά της δύο τρεῖς ραφάς, οὔτε καρφίτσαν διὰ νὰ τὸ καρρώσουν. Λοιπὸν τί ἐπρε-

πε νὰ γείνη; ἔπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃ μὲ σχισμένον φέρεμα ἡ Θεανὼ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ νὰ τὴν κυττάζον εἰς τὸν δρόμον ὅλοι καὶ νὰ γελοῦν μὲ αὐτὴν καὶ μὲ τὰς ἀδελφάς της; Μόνον αὐτὸ δὲν ἐγίνετο.

Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ ἔφθασε καὶ ὁ πάππος.

— Τί τρέχει; ἠρώτησε.

— Ὅταν ἔμαθε τί συνέβη ἔχαμογελάσε, καὶ εἶπεν εἰς τὴν Οὐρανίαν νὰ κόψῃ δύο τρία ἀγκάθια ἀπὸ τὴν φραγὴν ἐκείνην.

Ἡ Οὐρανία ὑπήκουσε καὶ ὁ πάππος τότε τῆς εἶπε νὰ καρρώσῃ μὲ αὐτὰ τὸ σχισμένον φέρεμα τῆς Θεανούς ὅσον καλλίτερα εἰμποροῦσε.

Ἡ Θεανὼ, ἡ ὁποία εἶχε ζωάρσει ἀπὸ τὴν λύπην ὅση ἔδλεπε νὰ κρέμεται τὸ φέρεμά της, ἄμα τὸ εἶδε διορθωμένον πού δὲν διεκρίνετο σχεδὸν τὸ σχίσμον, ἐπαρηγορήθη, καὶ πλησίασασα εἰς τὸν πάππον τῆς:

— Εὐχαριστῶ, παππού· καλὰ τὸ λέγω ἐγὼ πὼς εἶσαι σοφός· πὼς τὸ ἐσκέφθηες τὸ ἀγκάθι διὰ καρφίτσα;

— Κρῖμα εἰς τοὺς ἐπαίτους σου· ἡ ἰδέα δὲν εἶνε ἰδική μου· οἱ ἄγγιροι εἰς πολλὰ μέρη ἕως τώρα ἀκόμη μεταχειρίζονται ἀγκάθια διὰ καρφίτσας.

— Καὶ δὲν ἔχουν καρφίτσας;

— Ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἔχουν, ἀφοῦ δὲν ἔχουν τόσα ἄλλα πρᾶγματα. Δὲν ἔχουν οὔτε βελόνας, καὶ ὅταν θέλουν νὰ ράψουν, κόπτουν εἰς λεπτὰς λωρίδας τὸ νεῦρον κανενὸς ζώου ἢ ἐν κομμάτιον φλούδας δένδρου καὶ κάμνουν κλωστήν, τὴν ὁποῖαν περνοῦν ἢ δένουν εἰς τὴν ἄκραν ἐνὸς μυτεροῦ κοκκάλου καὶ μὲ αὐτὸ ράπτουν. Διὰ καρφίτσας μεταχειρίζονται φαρμάκκαλα.

— Ὡ! τί χάριν πού θὰ ἔχουν αἱ κυρίαὶ τῶν βαρβάρων μὲ τὰς ψαροκοκκαλένας καρφίτσας των! θὰ εἶνε μία χαρὰ καὶ δύο τρομάραις, εἶπεν ἡ Βερενίκη γελοῖσα.

— Μὴ τὰς κατηγορῆς δὰ καὶ τόσον πολὺ, εἶπεν ὁ πάππος, διότι πρὶν τελειοποιηθῆ ἡ βιομηχανία, καὶ ἡμεῖς ἡμεθα ὡσάν τοὺς βαρβάρους· οἱ πρόγονοί μας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν τόσον πολιτισμένοι καὶ εἰξευραν τόσα πρᾶγματα, εἶχαν νομίζεις καρφίτσας; διόλου· αἱ δὲ ἀρχαῖαι ἐλληνίδες ἐκάρφωναν τὰ φορέματά των μὲ κατὶ χονδρὰς περόνας ἀπὸ μέταλλον ἢ ἀπὸ κόκκαλον. Μόνον ἡ βιομηχανία τῶν νεωτέρων χρόνων κατασκεύασε τὴν καρφίτσαν μὲ τὸ μικρὸν τῆς κεφαλῆ καὶ τόσον εὐθνήν, πού δὲν κοστίζει σχεδὸν τίποτε.

— Καὶ πὼς γίνονται αἱ καρφίτσαι; εἶπεν ἡ Θεανὼ, μόλις κρατήσασα τὴν περιέργειάν της ἕως ὅτου νὰ τελειώσῃ ὁ πάππος τῆς τὸν λόγον του.

— Εἰς τὸ σπῆτι τὰ λέμε, εἶπεν ὁ πάππος, περιμένων ἀργά ἢ γρήγορα τὴν ἐρώτησιν τῆς περιέργου ἐγγονῆς του, τώρα παρατηρήσατε τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα χρώματα, τὰ ὁποῖα σχηματίζει ἐκεῖ κάτω εἰς τὸν ὄριζοντα ἢ δύοισ τοῦ ἡλίου.

Ὅταν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν των, ἡ Θεανὼ ἀφοῦ παρεκάλεσε τὴν μητέρα της νὰ μὴ τὴν ἐπιπλήξῃ διὰ τὸ σχίσμον τοῦ φορέματός της, ὑπῆγε κ' ἐκάθισε πλησίον τοῦ πάππου τῆς, εἰς τὸν ὁποῖον συχὰ πικρὰ ἀπέτεινε τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν:

— Καὶ λοιπὸν αἱ καρφίτσαι;

Θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι τὴν ἐκεντούσαν καὶ δὲν τὴν ἄφταναν νὰ ἡσυχάσῃ.

Ὁ πάππος, ἀφοῦ εἶδεν ὅτι ἡ περιέργεια τῆς φιλομαθοῦς ἐγγονῆς του δὲν εἶχε πλέον ὄρια, ἤρχισε:

— Αἱ καρφίτσαι κατασκευάζονται ἀπὸ πᾶφυλαν, ὁ ὁποῖος εἶνε μίγμα χαλκοῦ καὶ ψευδαργύρου (ταίγμα). Κατ' ἀρχὰς τὸν πᾶφυλαν τὸν κάμνουν σύρματα λεπτὰ ὅσον αἱ καρφίτσαι. Τοῦτο δὲ γίνεταί με ἐν ἰδιαιτέρον ἐργαλεῖον, δηλαδὴ μίαν πλάκα ἀπὸ χάλυβα ἢ ὁποῖα ἔχει μίαν σειρὰν τρύπας ὀλονὲν στενοτέρας· ὁ ἐργάτης περὰ τὸ σύρμα εἰς τὴν μεγαλύτεραν τρύπαν, ἔπειτα τραβᾷ μὲ δύναμιν. Τὸ σύρμα ἄμα περὰ τὴν ἀπὸ τὸ στενὸν ἐκεῖνο πέρασμα γίνεται λεπτότερον καὶ μακρότερον. Τότε ὁ ἐργάτης τὸ θέτει εἰς στενοτέραν τρύπαν καὶ τὸ τραβᾷ· τὸ σύρμα γίνε-

ται λεπτότερον καὶ μακρότερον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ σύρμα ἐκεῖνο τὸ περνοῦν ἀπὸ μεγαλύτεραν εἰς μικροτέραν τρύπαν ἕως ὅτου νὰ τὸ κάμουν ὅσον θέλουν λεπτόν.

— Καὶ ἔπειτα, ἠρώτησεν ἡ Θεανὼ πὼς τὰ σύρματα γίνονται καρφίτσαι;

— Μὴν ἀνυπομονεῖς· τώρα θὰ σοῦ εἰπῶ τὸ πᾶς. Τὰ σύρματα τοῦ πάφυλα τὰ παίρνει ὁ κόπτης, ὁ ὁποῖος μαζεύει πολλὰ καὶ τὰ κάμνει ἐν δέμα, ἔπειτα μὲ χονδρὸν ψαλίδι κόπτει αὐτὰ εἰς κομμάτια τὰ ὁποῖα ἔχουν δύο φορές τὸ μήκος μιᾶς καρφίτσας. Ἐπειτα εἰς ἐργάτης κάμνει μυτερὰ τὰ δύο ἄκρα τοῦ τεμαχίου μὲ μίαν χαλυβδίνην μυλόπετραν τῆς ὁποῖας ἡ περιφέρεια τριγύρω εἶνε χαραγμένη ὡς ῥινὴ καὶ γυρνᾷ μὲ πολὺ μεγάλην ταχύτητα. Ὁ ἐργάτης ὁ ὁποῖος κάμνει αὐτὴν τὴν ἐργασίαν κἀθηται κατὰ γῆς ἐμπρὸς εἰς τὴν μυλόπετραν του, σταυροπόδι ὅπως οἱ ράπται. Παίρνει εἰκοσι ἕως σαράντα κομμάτια σύρματος τ' ἀνοίγει ὡς ῥιπίδιον καὶ πλησιάζει συγχρόνως τὴν μίαν ἄκραν των εἰς τὴν μυλόπετραν ἐνῶ στρέφει αὐτὰ ἀνάμεσα εἰς τὰ δάκτυλά του διὰ νὰ τριφθῆ ἐξ ἴσου εἰς ὅλα τὰ μέρη ἢ ἄκρα των καὶ ἡ μύτη των γείνη κανονικὴ. Τὸ ἄλλο ἄκρον γίνεταί μυτερόν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.

Τὰς μύτας ὁμως αὐτῶν τὰς κάμνει ἐντελῶς μυτερὰς ἄλλος ἐργάτης, ὁ ὁποῖος τὰς ἀκονίζει ἐπάνω εἰς μυλόπετραν λεπτοτέραν. Τέλος πολλὰ τοιαῦτα κομμάτια σύρματος μυτερὰ εἰς τὰς δύο ἄκρας μαζεύει ἄλλος ἐργάτης τὸ κόπτει εἰς τὴν μέσην μὲ τὸ ψαλίδι καὶ τὰ κάμνει δύο· μόνον ἡ κεφαλὴ τῆς λείπει πλέον διὰ νὰ γείνουν σωσταὶ καρφίτσαι.

Ἀφοῦ κατασκευασθοῦν καὶ αἱ κεφαλαὶ ἀπὸ σύρμα ὀλίγον τι χονδρότερον, ὁ ἐργάτης παίρνει τὰς ἀκεφάλους καρφίτσας καὶ τὰς βουτᾶ ἀπὸ τὴν μυτερὰν των ἄκραν εἰς λεκάνην γεμάτην κεφαλᾶς· ἡ καθεμία παίρνει ἀπὸ μίαν κεφαλὴν τὴν ὁποῖαν ὁ ἐργάτης μὲ τὴν χεῖρά του φέρει εἰς τὸ δίχως μύτην ἄκρον. Ἀμέσως τὴν θέτει εἰς ἐν μικρὸν ἀμμῶν τὸ ὁποῖον ἔχει μίαν κοιλότητα διὰ νὰ ἐμβαίη ἡ κεφαλὴ· ἔπειτα μὲ ἐν σφυρίον, τὸ ὁποῖον ἔχει καὶ αὐτὸ κοιλότητα, τὴν κτυπᾷ πέντε ἢ ἕξ φορές καὶ τότε πλέον ἡ κεφαλὴ κολλᾷ ὅπως διόλου μὲ τὴν καρφίτσαν.

Ἐπειτα ἄλλος ἐργάτης τὰς βράζει μὲ καλαὶ διὰ νὰ γείνουν λευκαί, ἄλλος τὰς πλύνει, ἄλλος τὰς ξηραίνει καὶ ἄλλος τὰς τρίβει μὲ πίτυρα διὰ νὰ ὑαλίζουν.

Τότε πλέον τὰς ἀραδιάζον εἰς τὸ χαρτί, ὅπως τὰς βλέπομεν εἰς τὰ ἐμπορικά. Μὲ μίαν κτέναν, ἡ ὁποία ἔχει μακρὰ χαλιβδῖνα ὀδόντια, εἰς ἐργάτης τρυπᾷ τὸ χαρτί. Γυναῖκες δὲ περνοῦν μίαν πρὸς μίαν τὰς καρφίτσας εἰς τὰς τρύπας ἐκεῖνας. Μία γυναῖκα συνειθισμένη εἰμπορεῖ νὰ περάσῃ σαράντα ἕως πενήντα χιλιάδας καρφίτσας τὴν ἡμέραν.

— Πά! πά! είπε η Βερενίκη.

Ἡ κατασκευὴ μιᾶς καρφίτσας ἀπαιτεῖ δεκατέσσαρων εἰδῶν ἐργασίαν, ὥστε διὰ νὰ γείνη μία καρφίτσα χρειάζονται δεκατέσσαρες ἐργάται.

— Δεκατέσσαρες ἐργάται διὰ μιὰ τῶση καρφίτσα; εἶπε μὲ δυσπιστίαν ἡ Θεανώ.

— Ναι, ἀλλὰ μὲ τῶση γρηγοράδα τὴν κάμνουν ὥστε αὐτοὶ οἱ δεκατέσσαρες ἐργάται εἰμποροῦν νὰ κατασκευάσουν δώδεκα χιλιάδας καρφίτσας διὰ πόσον νομίζετε; μόνον διὰ τέσσαρας δραχμᾶς.

Ἀφοῦ ἐτελείωσεν ὁ πάππος καὶ ἐσηκώθησαν ἀπὸ πλησίον του αἱ ἐγγοναὶ του, ἡ Θεανώ ὑπέβη εἰς τὸ

δωμάτιόν της κ' ἐπῆρε μίαν καρφίτσαν καὶ τὴν παρήρθε συλλογιζομένη πόσα ὑπέφερε διὰ νὰ φθάσῃ ἕως ἐκεῖ τὸ σύρμα τοῦ πάφυλα. Καὶ δὲν τῆς ἐφάνη μὲν παρὰ πολὺ διασκεδαστικὴ ἡ ἱστορία τῆς καρφίτσας, ἀλλ' ἡ Θεανώ ἡ ὁποία εἶνε πραγματικῶς φιλομάθης εἶνε κατευχαριστημένη διότι ἔμαθε πῶς γίνεται ἡ καρφίτσα, καὶ δὲν κινδυνεύει ἄμα τὴν ἐρωτήσῃ κανεὶς δι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καθημέραν κρατεῖ εἰς τὰς χεῖράς της, σηκώνουσα τοὺς ὤμους της, ὅπως πολλὰ ἄλλα κοράσια, ν' ἀπαντήσῃ:

— Δὲν εἰζεύρω!

ΦΙΛΗΠΠΗΤΗΜΟΝ

ΟΙ ΠΟΘΟΙ ΤΗΣ ΣΕΡΠΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΙΛΙΝΑΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σὲ θέσι ἐξοχικῇ
Γεμάτη ἀπὸ λουλουδάκια
Κλουβὶ ἦταν ἐκεῖ
Μὲ πέντε ὄμορφα πουλάκια.

Χαρούμενα πουλιά
Γλυκεῖα περνοῦσανε ζωῇ,
Μὲ χίλια χάρδια καὶ φιλία
Συνοῦσανε κάθε πρωί.

Τὰ ζήλεψαν μὰ μέρα —
Γιατὶ τῆς θέριζε ἡ πείνα —
Μιὰ μάνα καὶ μιὰ θυγατέρα
Ἡ Σερπετὴ καὶ ἡ Λιλίνα.

Εὐθὺς ἀντίκρου τῶν καθίζων
Καὶ μὲ λαχτάρα τὰ κυττοῦνε,
Τὰ ἐντερὰ τῶν γουργουρίζουν
Κι' ἔτσι 'στὴν γλῶσσά τῶν 'μιλοῦνε.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

ΣΕΡΠΕΤΗ

Ἐ τὸν ὕπνο μου τὰ εἶδ' ἀπόψε
Τὰ παχουλά αὐτὰ πουλάκια
Καὶ 'φώναξα: «Λιλίνα, κόψε
Τὰ στρογγυλά τῶν κεφαλάκια».

ΛΙΛΙΝΑ

Ἄχ! καὶ νὰ ἦταν ἀνοιγμένη
Διγᾶκι τοῦ κλουβιοῦ ἡ πόρτα

Τί γλέντι ἤθελε νὰ γένη
Ἐδῶ 'στὰ δροσισιμένα χόρτα.

ΣΕΡΠΕΤΗ

Φαντάσου τώρα νὰ γινῶταν
Θαῦμα καλὸ 'στὰ χρονικά μας
Καὶ τὸ κλουβὶ νὰ κρημνιζῶταν,
Νὰ πέφταν τὰ πουλιά 'μπροστά μας.

ΛΙΛΙΝΑ

Φρικτὴ κ' αἰώνια κατάρρα
Ἐστὴν κεφαλὴ αὐτοῦ νὰ πέσῃ,
Ποῦ ἔκανε τὴν κουταμάρα
Νὰ βγάλῃ τὰ κλουβία 'στὴ μέση.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κρῖμα σὲ σὰς ποῦ λέτε τάχα
Πὼς εἶσθε ζῆα μὲ μυαλό,
Ἀφοῦ δὲν ξέρετε μονάχα
Τί πρᾶγμα εἶνε παιδ καλό.

Ἄντι νὰ χάνετε τὴν ὄρα
Μὲ πόθους, ποῦ δὲν εἰμπορεῖτε
Οὐτ' ἄλλοτε, οὐτε καὶ τώρα
Πραγματικῶς νὰ τοὺς ἴδητε,

Δὲν θάταν τάχα παιδ καλὰ
Ν' ἀφίνατε τὰ ὄνειρά σας
Καὶ μὲ ποντίκια παχουλά
Νάταν γεμάτη ἡ κοιλιὰ σας;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

«ΑΧ! ΚΑΙ ΝΑ ΗΤΑΝ ΑΝΟΙΓΜΕΝΗ ΔΙΓΑΚΙ ΤΟΥ ΚΛΟΥΒΙΟΥ Η ΠΟΡΤΑ!...»

ΠΡΟΣ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΝ

Ἦτο φθινόπωρον. Τὰ ὀψιμώτερα ἀχλάδια καὶ δαμάσκηνα εἶχον πλέον ὀριμάσει καὶ ὁ σίτος εἶχε συλλεχθῆ.

Οἱ πελαργοὶ εἶχον ἀναχωρῆσαι καὶ ἀκόμη πολλὰ ἄλλα εἶδη πτηνῶν ἠτοιμάζοντο διὰ ταξείδιον. Διότι ὁ δρόμος ὑπεράνω τῆς θαλάσσης εἶνε μακρὸς, πολὺ μακρὸς, καὶ χρειάζονται πολλαὶ ἡμέραι ἕως ὅτου τὰ πτηνὰ φθάσωσιν εἰς τὴν νέαν των κατοικίαν, ἐκεῖ μακρὰν εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας. Ἀνεχώρουν λοιπὸν τὴν ἐπαύριον πρωΐ, πρωΐ καὶ αἱ χελιδόνες, αἵτινες ὑπὸ τὸ ἐξέχον πλαίσιον τῆς στέγης μιᾶς μεγαλοπρεποῦς οἰκίας, ἐντὸς τῆς πόλεως, εἶχον κτίσει τὴν μικρὰν φωλεάν των.

Μία ἐξ αὐτῶν, ὅταν ἤρχισεν νὰ σκοτεινιάζῃ, ἐπέταξε πρὸς τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον, ἀνωθεν τοῦ ὀπίου ἐκρέματο ἡ φωλεὰ τῆς. Εἰς τὸ παράθυρον αὐτὸ εὐρίσκειτο ὠραῖον χρυσόλευκον κλωδίον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἐκάθητο ἄφωνον καὶ καταλυπημένον ὀλοκίτρινον καναρινίον. Ὁ κύριος τῆς οἰκίας, ὁ ὁποῖος ἦτον ἐμποροπλοίαρχος καὶ ἐταξιδεύειν εἰς ἀπομακρυσμένα πελάγη, τὸ εἶχε φέρει δῶρον εἰς τὰ τέκνα του, ἀπὸ τὰς Καναρίους νήσους, τὴν πατρίδα τῶν καναρινίων, ὅπου λάμπει καθ' ὅλον τὸ ἔτος ὁ ἥλιος μὲ τὰς χρυσὰς του ἀκτίνας. Ἐντελῶς σιωπηλὸν καὶ περιλυπὸν ἐκάθητο τὸ καναρινάκι, διότι ἐσυλλογίζετο τὰς θερμὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου τῆς πατρίδος του καὶ τ' ἀδελφάκια του τὰ ὁποῖα ἀφήκεν ἐκεῖ. Ἐδῶ ἦτο ξένον καὶ δὲν εἶχε καθόλου ὄρεξιν νὰ κελαδηθῇ.

Ἡ χελιδὼν ἐπέταξε καθ' εὐθείαν ἐπάνω εἰς τὸ κλωδίον, ὡς ἔκαμε πολλαῖς, πολλαῖς φοραῖς κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἑσπέρου. Διότι εἶχεν ἀγαπήσει τὸ μικρὸν πουλάκι, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ πετάξῃ ἐλευθέρως ἔξω, ὡς αὐτῆ.

— Ἀῦριον ταξιδεύομεν πρὸς μεσημβρίαν, ἐστειροταίριον ἡ χελιδὼν.

— Τὸ γνωρίζω, εἶπε Ὀλιβερώς τὸ ἀτυχεῖς σκλαβωμένον πουλάκι, ἤκουσα νὰ ὀμιλοῦν περὶ τούτου... βλέπεις ἦτο καὶ τὸ παράθυρόν μου ἀνοικτὸν... Νά! σεῖς ταξιδεύετε τώρα πρὸς ἐκεῖνα τὰ μέρη ὅπου ὁ ἥλιος ἀκτινοβολεῖ καὶ θερμαίνει. Ὡ πατρίς μου!

— Δὲν ταξιδεύομεν εἰς τὴν πατρίδα σου, εἶπεν ἡ χελιδὼν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ὅπου πηγαίνομεν εἶνε ἐπίσης ὠραῖα, πολὺ ὠραιότερα ἢ ἐδῶ κατὰ τὴν χειμῶνα. Ἐδῶ πέφτει χιόνι καὶ παγωνιά καὶ κίμνει κρύο...

— Τί εἶνε χιόνι καὶ παγωνιά; ἠρώτησε τὸ καναρινάκι.

— Νά αὐτὸ κ' ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ σοῦ τὸ περιγράψω, διότι δὲν τὸ εἶδα ἀκόμη ἕως τώρα. Ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶνε κάτι τι πολὺ τρομερὸν. Θέλεις νὰ ἔλθῃς μαζί μας; Ἡμεῖς αἱ χελιδόνες εἴμεθα πολὺ

ἐπιτήδεια εἰς τὸ νὰ εὐρίσκωμεν τὸν δρόμον ὑπεράνω τῆς θαλάσσης.

— Ἀχ! ἂς ἠμπορούσα! Ἀλλὰ βλέπεις τὸ κλωδί μου εἶνε κλεισμένον! Ἴσως ὅμως, ὡ ἴσως τὰ παιδιὰ, τὰ ὁποῖα πάντοτε μοῦ φέρουν τὸ κεχρὶ μου, κίμουν τὴν ἀπροσεξίαν—καθὼς συνέθη καὶ ἄλλην μίαν φοράν—καὶ ἀφήσουν ἀνοικτὴν τὴν θύραν τοῦ κλωδίου μου. Τότε θὰ δοκιμάσω νὰ σωθῶ καὶ νὰ πετάξω μαζί σου.

— Ναι, ἔτσι κάμε. Εἶπεν ἡ χελιδὼν καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν φωλεάν τῆς, διὲν ἀναπαυθῆ ἐνωρίς.

Τὸ μικρὸν καναρινίον ἐκάθησεν εἰς μίαν γωνίαν σιωπηλὸν καὶ πάλιν, ἀλλ' ὄχι τόσο λυπημένον ὡς πρότερον. Ὡ, πόσον ἠλπίσεν, ὅτι αὔριον θὰ παρουσιαζέτο ἡ εὐκαιρία νὰ φύγῃ!

Ἐσκοτεινίασε πλέον καλά. Ἐγένετο νύξ, καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς οἰκίας ἐπήγαν νὰ κοιμηθοῦν. Τὰ παράθυρα ὅλα ἐκλείσθησαν καὶ τὸ κλωδίον μὲ τὸ καναρινίον ἐκρεμάσθη ἐντὸς τοῦ παραθύρου, ὅπου σιωπηλὸν διαρκῶς ἐπερίμενε τὴν πρωΐαν. Πόσον πολὺς, πόσον μακρὸς χρόνος παρήλθεν ἕως ὅτου γαίην ἡμέρα! Καὶ ποῖα βαθεῖα σιωπή! Τί φρίκη! Σκότος, σκότος, καὶ ν' ἀκούεται μόνον τὸ τικ—τάκ τοῦ ἐπὶ τοῦ τοίχου ὠρολογίου!

Ἐπὶ τέλους ἐφῆξε. Μὲ τὴν πρώτην χαραυγὴν τῆς ἡμέρας ἤρχισεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ὁ θόρυβος καὶ ἡ κίνησις, καὶ δὲν ἠκούετο πλέον τόσο ἀπαισιῶς τὸ ἀναθεματιζόμενον ἐκεῖνο ἔρρυθμον τικ—τάκ τοῦ ὠρολογίου. — Ἀλλὰ δὲν θὰ ἔλθουν σήμερον τὰ παιδάκια νὰ φέρουν κεχρὶ; Πόσον ἀργοῦν!

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους νὰ τα, ἔρχονται! Ἦνοιξαν τὸ παράθυρον, καθὼς χθές, καὶ ἐκρέμασαν τὸ κλωδίον εἰς τὴν ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ σιδηρῶν θηλειῶν, ὅπου συναντῶνται καὶ κλείουν τὰ δύο παραθυρόφυλλα. Ἀνοίγουν τὸ θυρίδιον τοῦ κλωδίου καὶ δίδουν τὸ κεχρὶ καὶ ἀλλάζουν τὸ νερὸν εἰς τὸν δεσμάτην των. Καὶ τί ἀπόρροια! Ἀφίουν τὴν θύραν ἠμάνοικτον, τόσο ὥστε τὸ καναρινίον ἠδύνατο εὐκόλως νὰ τὴν ὀθήσῃ ὀλίγον καὶ νὰ πετάξῃ ἔξω. Ὡ! πῶς κτυπᾷ ἡ καρδουλά του! Ὅλα τοῦ ἔρχονται δεξιὰ καὶ περιμένει μόνον νὰ ἐξέλθουν τὰ παιδάκια ἀπὸ τὸ δωμάτιον, ὅτε πλέον θὰ ἔφυγεν ὀριστικῶς διὰ νὰ ταξιδεύσῃ μαζί με τὰς χελιδόνες.

Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ματαιῶς ἠλπίσε. Διότι τὸ ἐν τῶν παραπετασμάτων τοῦ παραθύρου ἐξωγκάθη ἔξαφνα ἀπὸ τὸν ὀλίγον πρωῖνον ἄνεμον καὶ περιεπλάκη περὶ τὸ κλωδίον καὶ τὸ ἔσειε.

— Ἴδε ποῦ ἡ μία κουρτίνα ἐμπλέχθη στὸ κλωδί! εἶπε τὸ ἐν ἀπὸ τὰ παιδάκια, ἐνῶ ἦτο ἔτοιμον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ δωμάτιον. Σταθῆτε νὰ τὴν ξεμπλέξωμεν μὴ ξεσχισθῇ ἢ μὴ ῥίψῃ τὸ κλωδί.

Ἀνέθη εἰς ἓν κάθισμα διὰ ν' ἀπαλλάξῃ τὸ κλωδίον ἀπὸ τὸ παραπέτασμα καὶ τότε ἐπρόσεξε νὰ κλείσῃ καλῶς καὶ τὴν θύραν τοῦ κλωδίου.

Ὡ τὸ ἀτυχεῖς πουλάκι! Ἐμενε λοιπὸν ἐκεῖ καὶ δὲν ὑπῆρχε καμμία ἐλπίς ν' ἀνοιχθῇ καὶ πάλιν ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης τὸ κλωδίον!

Μετ' ὀλίγον ἤλθε καὶ ἡ χελιδὼν καὶ τὸ ἠρώτησεν ἂν ἦτο ἔτοιμον νὰ συναρπάξῃ αὐτὸν. Δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ περιμένῃ περισσότερο, διότι ὅλαι αἱ συντροφοὶ τῆς ἀνεχώρουν ἐκεῖνην τὴν στιγμήν.

— Δὲν ἠμπορῶ νὰ σὲ συντροφεύω, εἶπε τὸ πωχὸν φυλακισμένον πουλάκι. Καλὸ ταξίδι, κατευθύνει! Πρὸς μεσημβρίαν πετάτε, εἶπες; Ἴσως ἔλθω ἀργότερα ἂν θελήσῃ ἡ τύχη.

— Αὐτὸ νὰ μὴ τὸ κάμῃς, ἐσπίρλιεν ἡ χελιδὼν. Δὲν θὰ εὐρῆς τὸν δρόμον. Ἐχε ὑπομονὴν ἕως τοῦ χρόνου καὶ ἴσως τότε τὸ κατορθώσωμεν. Σοὶ ἀφίνο ὑγείαν. Καλὴν ἐντάμωσιν.

Εἶπε καὶ ἐπέταξε καὶ αὐτὴ ὀμοῦ με ὄλην τὴν λοιπὴν οἰκογένειαν τῶν χελιδόνων. Τὸ δὲ μικρὸν καναρινίον ἔχανε καὶ τὴν μόνην φίλην του! Τὴν συνώδευσε διὰ τοῦ βλεμματός ἕσον μακρὰν ἠδύνατο! Ἐκείνη ἦτο ἐλευθέραι! ἀλλ' αὐτὸ... αὐτὸ βεβαίως δὲν ἠδύνατο νὰ κλαύσῃ, καθὼς κλαίουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' ὅταν ἐνίοτε τὰ πτηνὰ κελαδοῦσι μὲ τόσον παράπονον καὶ τόσον θλιβερώς, καθὼς τὸ καναρινίον τὴν στιγμήν ἐκεῖνην, τότε κλαίουσιν καὶ αὐτὰ, καὶ κλαυθμηρισμός των εἶνε τὸ λυπηρὸν ἐκεῖνο ἄσμα των!

Ἡ ἐπίλοιπος ἡμέρα παρήλθε πολὺ βραδέως καὶ ἤλθεν ἡ νύξ. Ἀλλὰ πολλαὶ ἡμέραι καὶ νύκτες παρήλθον οὕτω καὶ οὐδεμία μεταβολὴ εἰς τὴν τύχην τοῦ μικροῦ καναρινίου. Δὲν ἠδύνατο σχεδὸν ν' ἀνθέξῃ πλέον καὶ οὐδέποτε ἕως τότε ἠσθάνθη ἑαυτὸ τόσο ἀπομεμονωμένον, τόσο ἔρημον καθὼς τώρα. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας ἐκάθητο σιωπηλότερον, ἔχων τὴν μικρὴν κεφαλὴν του ὑπὸ τὴν χρυσοῦν του πτέρυγα καὶ δὲν ἔτρωγε διόλου.

— Εἶνε ἄρρωστον, ἔλεγον τὰ παιδάκια, κοντεύει νὰ φοβῆσθαι τὸ καυμένο!

Ἀλλὰ δὲν ἦτο ἄρρωστον μόνον πολὺ λυπημένον ἦτο. Πολλάκις εἶνε τις τόσο λυπημένος, ὥστε πάσχει περισσότερο, παρὰ ἂν ἦτο ἀσθενής!

— Δὲν ἠμπορῶ πλέον νὰ ὑποφέρω αὐτὴν τὴν κατάστασιν, ἔλεγε καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον καθ' ἑαυτὸ. Δὲν ἠμπορῶ πλέον νὰ μένω ἐδῶ. Εὐθὺς ἄμα εἶρω εὐκαιρίαν θὰ πετάξω νὰ φύγω.

Ἀλλὰ πολλαὶ ἐβδομάδες παρήλθον καὶ οὐδεμία εὐκαιρία παρουσιάσθη. Ὁ καιρὸς ἐφυγράθη πολὺ καὶ τὸ παράθυρον δὲν ἔμενε πλέον ἀνοικτὸν. Τὰ φύλλα ἔπεσαν ὅλα ἐκ τῶν δένδρων καὶ πολλαῖς ἤδη κατὰ τὰς νύκτας ἐπίπτε παγωνιά. Ἦτο πλέον ἡ τελευταία περίοδος τοῦ φθινοπώρου.

— Ἄν ἠμπορούσα νὰ ἐξέλθω μόνον ἀπ' ἐδῶ,

διελογίζετο τὸ καναρινίον, θὰ εὐρίσκα πλέον τὸν δρόμον πρὸς μεσημβρίαν.

Μίαν πρωΐαν ἀφήκεν καὶ πάλιν τ' ἀπόρροια παιδάκια ἀνοικτὴν τὴν θύραν τοῦ κλωδίου. Τὸ καναρινίον ἐκαιροφυλάκτισε καὶ ἐπετάχθη ἔξω. Καὶ ἀφοῦ κανεὶς δὲν ἦτο εἰς τὸ δωμάτιον ἐπέταξεν ἔξω εἰς τὸν διάδρομον καὶ ἀπὸ τὴν αὐλόθυραν, ἡ ὁποία ἦτο καὶ αὐτῆ ἀνοικτῆ, εὐρέθη ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκίαν.

Ἄ! τώρα πλέον ἦτο ἐλευθέρων! Τὰ παιδάκια καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς οἰκίας ἔτρεξαν διὰ νὰ τὸ συλλάβουν καὶ πάλιν, ἀλλ' ἐκεῖνο ἐτίναξε τὰς πτέρυγας του καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς γειτονικῆς στέγης ὅπου δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ συλλάβουν. Ἐκείθεν ἐπέταξε πάλιν ἀκόμη δύο οἰκίας μακρότερον, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ μικρὸν διάστημα ἔπρεπε νὰ σταματᾷ καὶ ν' ἀναπαύηται ἐκάστοτε, διότι δὲν ἦτο πλέον ἐξησχημένον εἰς τὴν πτήσιν. Καὶ μετὰ τινα ὥραν ἤρχισε καὶ νὰ πεινᾷ. Ἐπέταξε λοιπὸν ἐντὸς μεγάλης τινὸς αὐλῆς, ὅπου πλῆθος μικρῶν στρουθίων ἐπῆδων συναθροῦντο ἀπὸ τὴν γῆν παντοειδῆ τροφήν.

Μὲ πολλὴν δειλίαν ἐτίμπα καὶ αὐτὸ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κανένα μικρὸν σπόρον. Τὸ φαγητὸν ἐκείνο ἦτο ἀσύνηθες δι' αὐτὸ, ἀλλὰ τόσο πολὺ ἐπέινα!

— Πίπ... τ' εἶσαι σὺ; πίπ... ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι; πίπ... τί θέλεις ἐδῶ; ἐπιπρίλιεν εἰς γεροσπουργίτης, ὁ ὁποῖος βαρεῖα καὶ στερεὰ ἐπηδοῦσε πρὸς αὐτὸ.

— Τί ἄσχημο κитρινόμωτρο, ἐφώνησε δευτέρως σπουργίτης, καὶ ἐσεῖσθη κατηχηριστικῶς ἀπὸ τὸ ἴδιόν του στακτόχρου πτίλωμα.

Τὸ καναρινάκι τὸ ὁποῖον τόσο ἀυταρέσκως ἐσκέπτετο πάντοτε, διὲν «τὸ φόρεμά του ἐχρῴσιζεν ὡς ὁ ἥλιος», τώρα ν' ἀκούσῃ νὰ τὸ λέγουν «ἄσχημο κитρινόμωτρο», δὲν τοῦ ἦτο καθόλου εὐχάριστον. Ἀλλ' ἦδη καὶ τὰ ἄλλα στρουθία ἐπρόσεξαν εἰς αὐτὸ, καὶ ἐπῆδων πρὸς τὸ μέρος του καὶ τὸ ἠρώτων.

— Ἐφυγα ἀπὸ ἕνα κλωδί καὶ θέλω νὰ πετάξω πρὸς μεσημβρίαν, εἶπε τὸ μικρὸν καναρινίον, μήπως ἔξυρετε ποῖον δρόμον ἔπῃραν αἱ χελιδόνες;

— Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν καμμίαν δοσοληψίαν με τὰς χελιδόνες, εἶπεν ὁ γεροσπουργίτης, ὁ ὁποῖος τῷ εἶχεν ὀμιλήσει ἐν ἀρχῇ, αὐταὶ μᾶς κίμουν τὸν πῆρηφον!

— Δὲν ἠμπορεῖ τοῦλάχιστον κανεὶς νὰ μοῦ εἰπῇ ποῦ εἶνε μεσημβρία;

Περὶ αὐτοῦ ὅμως δὲν εἶχον φροντίσει ποτὲ νὰ μάθουν οἱ πουργίται. Ἀλλὰ μικρὸς τις σκουράτος κορυδαλός, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο μετὰ πολλὴν σοβαρότητα ἐπάνω εἰς τὸ ὑγιὸν ἐνδὸς ἀρότρου, ἀπεκρίθη:

— Δὲν ἠμπορεῖς σὺ νὰ κάμῃς τὸν δρόμον ποῦ ἐπῃραν αἱ χελιδόνες. Εἶνε πολὺ, πολὺ μακρυνός. Πολλῶν ἡμερῶν ταξίδι. Ἐγὼ αὐτὰ τὰ ξεύρω καλά, διότι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μου ταξιδεύουν. Καὶ τὸ κάτω, κάτω, τραβάει πολλαῖς ἡμέραις πάνω

ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Οὐφ! ὄλο θάλασσα, ὄλο θάλασσα καὶ ἐπὶ πολὺν καιρὸν δὲν ἤμπορεῖς οὔτε μίαν στιγμὴν ν' ἀναπαυθῆς. Εἰς αὐτὰ σὺ δὲν ἤμπορεῖς ν' ἀνθῆξῃς. Ἡ φτεροῦγές σου δὲν βαστοῦν γιὰ τόσο μακρὰ!

— Ἄλλ' ἐγὼ ἐπεθύμουν νὰ δοκιμάσω, εἶπε τὸ καναρίνιον. Ξεύρει κανεὶς ποῦ εἶνε μεσημβρία;

Κανεὶς δὲν τὸ ἤξευρεν, ἀλλ' ὁ γλυκὺς σκουφάτος κορυθαλιόκοπος ὑπεσχέθη νὰ πετάξῃ εἰς τὸν μετὰ-λίον ἀνεμοδείκτην ἀλέκτορα, ὁ ὁποῖος εὐρίσκειτο εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ κωδωνοστασίου τῆς ἐκεῖ πλησίον ἐκκλησίας, καὶ νὰ τὸν συμβουλευθῆ, ὅπως καὶ ἐπραξε. Τὸ καναρίνιον ἠγχαρίστηκε τὸν ὑποχρεωτικὸν κορυθαλίον καὶ ἐπέταξε πρὸς τὴν διεύθυνσιν τὴν ὁποίαν εἰδείξεν ὁ ἀνεμοδείκτης ἀλέκτωρ. Ἄλλ' ἤδη μετὰ βραχεῖαν πτήσιν ἦτο τόσοσιν κορασμένον, ὡστε ἐσκέφθη ὅτι ἐπρεπε πρῶτον ν' ἀναπαυθῆ καλῶς κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα, καὶ τὴν ἐπιούσαν νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸ ταξιδίον του. Ἀνεζήτησε λοιπὸν νὰ εὕρῃ καμμίαν κρύπτην κατάλληλον, καὶ εὗρε τοιαύτην εἰς μίαν ἐγκαταλελειμμένην χελιδνοσφωλιάν. Καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἦτο ἀληθῶς πολὺ ψύχος. Τὸ μικρὸν καναρίνιον ἐρρίγιε φρικωδῶς ἀλλὰ τὸ πρῶτ' ἐπέταξε καὶ πάλιν με νέον θάρρος.

Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εὐρίσκον ὀλίγην τροφήν εἰς τοὺς δρόμους, μαζὶ μὲ τοὺς πυργίτας, οἱ περισσότεροὶ τῶν ὁποίων εἰδείκνουν πολλὴν φιλίαν πρὸς αὐτὸ ἀλλὰ δὲν τὸ προσεκάλου ἐν τούτοις νὰ μὲνῃ μαζὶ των, διότι καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δὲν ἐγνώριζον πῶς θὰ διήρχοντο τὸν χειμῶνα χωρὶς νὰ ὑποφέρουν στενοχωρίας. Καὶ ἐκεῖνο ὅμως δὲν ἤθελε ποσὸς νὰ μείνῃ ἐκεῖ. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπέταξε κατὰ ἐν χωρίον μακρύτερον. Δὲν εἶχεν ἄλλως κανένα κίνδυνον νὰ διατρέξῃ, καὶ τὴν ἐβδόμην ἡμέραν ἐθαύμαζε καὶ αὐτὸ πῶς δὲν ἐφθασεν ἀκόμη πλησίον τῆς θαλάσσης. Μήπως ἔχασε τὴν διεύθυνσιν πρὸς μεσημβρίαν! Συνεβουλευέτο περὶ τούτου ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τοὺς ἀνεμοδείκτας ἀλέκτορας, οἵτινες ἦσαν τοποθετημένοι ἐπὶ τῶν κωδωνοστασίων τῶν ἐκκλησιῶν εἰς τὰ διάφορα χωρία, ἅτινα διήρχετο. Ἄχ! τὸ δυστυχὲς δὲν ἐγνώρισε πόσον ἀτελεῦτητον ἦτο τὸ ταξιδίον του καὶ πόσον ἀπομαμακρυσμένον τὸ τέραμα του. Δὲν ἐγνώριζεν ὅτι πολλὰ μίλια ἐπρεπε νὰ διατρέχῃ καθ' ἡμέραν, ἕως ὅτου ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν του.

Καὶ καθ' ἡμέραν ὁ καιρὸς ἐγίνετο ψυχρότερος! Αἱ νύκτες ἐγίνοντο παγερότεραι καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων δὲν ὑπῆρχε πλέον οὔτε ἕχνος φύλλου. Καθίστατο ἤδη πολὺ συχνὰ δύσκολον νὰ εὕρῃ ὀλίγην τροφήν, διότι εἰς τὰ λειβάδια ἢ ἐπὶ τῶν δένδρων δὲν ἐφύετο πλέον τίποτε τὸ ὁποῖον νὰ τῷ χρησιμεύσῃ ὡς τροφή. Ἐκείνην δὲ τὴν ὀλίγην ῥυπαρὰν τροφήν, ἣ ὁποία ἐπῆρκει εἰς τὰ στρουθία, αὐτὸ οὐδέμιαν ἠσθάνετο ζρεξίν νὰ τὴν ἀπολαύσῃ. Καὶ λοιπὸν ἐπέβη!

Τὴν δωδεκάτην ἡμέραν ἀφ' ἧς ἤρχισε νὰ ταξιδεύῃ ἐφθασεν εἰς ἄλλο πάλιν χωρίον. Ἦτο πολὺ ψύχος, τοῦλάχιστον διὰ τὸ καναρίνιον, τὸ ὁποῖον ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν πάγον καὶ τὴν πεῖναν. Διότι τίποτε δὲν εἶχε ταμπήσει ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τὴν δὲ προτεραίαν πολὺ ὀλίγον. Ἐσταμάτησεν εἰς ἓνα κήπον ἐπὶ κλάδου τινός, πλησίον του δὲ ἐκάθητο μία πυραλίς καμαρώνουσα τὸν ἐρυθρὸν λαϊμόν της. Ἄμα εἶδε τὸ κίτρινον πτίλλωμα τοῦ καναρινίου ἤρχισε νὰ τὸ περιεργάζεται καὶ νὰ τὸ θαυμάζῃ. Ἦνοιξε μετ' αὐτοῦ συνομιλίαν ἐκφράζουσα τὸν θαυμασμόν της διὰ τὰ χρυσαὰ πτερά του καὶ ἀροῦ ἤκουσε τὴν ἱστορίαν του συνεπάθησε πρὸς αὐτὸ πολὺ καὶ τῷ εἶπε νὰ περιμένῃ ὀλίγον ἕως ὅτου ἀνορθῆ ἐν παράθυρον τῆς ἀντικρῆ οἰκίας, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καθ' ἡμέραν τοῖς ἐρρίπτετο τροφή.

Τότε ἀμφότερα ἐπέταξαν πρὸς τὸ παράθυρον, καὶ ἡ πυραλίς, ἣ ὁποία, ὡς ἐφαίνετο, ἦτο πολὺ γνωστὴ ἐκεῖ, ἔκρουσε μὲ τὸ ῥάμφος της τὰς ὑάλους τοῦ παραθύρου. Ἦνοιχθη ἀμέσως ὀλίγον τὸ παράθυρον καὶ μία παιδικὴ χεὶρ ἐρρίψεν ὀλίγους κόκκους καὶ ψυχία ἄρτου ἐπάνω εἰς τὴν σανίδα, ἣ ὁποία εὐρίσκειτο ἐξωθεν. Διὰ μέσου ὅμως τῆς χαραμάδας διήρχετο ἀπὸ τὸσον θερμὸς, ὡστε τὸ μικρὸν καναρίνιον ἐπεθύμησε νὰ εὐρίσκειτο ἐντὸς τοῦ δωματίου. Ἄλλὰ τὸ παράθυρον ἐκλείσθη καὶ πάλιν.

— Ἰδέ, μητέρα, σήμερον εἶνε δύο, ἔφαρξεν ἐνδοθεν τὸ παιδίον, καὶ τὸ ἐν εἶνε τόσοσιν ὥραϊον, κίτρινο, κίτρινο. Ἰδέ το, μητέρα, πῶς κρυώνει, τρέμει ὄλο! Ἄν τοῦλάχιστον ἤρχετο μέσα, πῶς θὰ τὸ ἐπεριποιούμην, πῶς θὰ τὸ ἀγαπούσα!

«Ὅτ' ἀγαποῦσε!» Αὐταὶ αἱ λέξεις ἤχουν θαυμαστικῶς διὰ τὸ μικρὸν καναρίνιον. Ἐδῶ εἰς τὸν ξένον τόπον κανεὶς ἀκόμη δὲν τὸ εἶχεν ἀγαπήσει. Καὶ ἐκεῖ μέσα ἦτο τόσοσιν ζεστό. Καὶ ὑπῆρχε τόσοσιν ἀφθονος τροφή. Ἐλησμόνησε πρὸς στιγμὴν ὄλον τὸ σχέδιον τοῦ ταξιδίου πρὸς μεσημβρίαν.

— Ἰσως ἔλθῃ, εἶπε τὸ παιδάκι, καὶ ἦνοιξε πάλιν ὀλίγον τὸ παράθυρον. Τὸ ἠτένισε φιλικώτατα μὲ τοὺς γαλανοὺς ὀφθαλμοὺς του καὶ ἐρρίψεν ἐπὶ τῆς σανίδος ἀκόμη ὀλίγα ψυχία ἄρτου.

— Τί εὐμορφὸ καὶ τί κομψὸ ποῦ εἶνε! Ξεύρεις, μητέρα, ἓνα ἀπαράλλακτο πουλάκι ἔχει ἡ κυρία τοῦ δασκάλου μας. Ἄχ, πῶς κελαδεῖ! Ἀριστοῦργημα!

Τὸ καναρίνιον ἤθελε νὰ εἰσελθῃ ἐντὸς τοῦ δωματίου. Ἐπεθύμει πλειότερον νὰ πετάξῃ ἐπὶ τῆς σανίδος ὅπου ἦσαν τὰ ψυχία. Ἄλλὰ παρατήρησε μὲ φρίκην του, ὅτι ἐντὸς τοῦ δωματίου ἐσπινθήριζον δύο πράσινοι καὶ λαμπεροὶ ὀφθαλμοὶ ἀνήκοντες εἰς μίαν σοβαρὸν μορφήν καλοθρεμμένης γάτας, ἣ ὁποία τὸ ἠτένιζε μὲ πολὺν πόθον.

Ἀμέσως ὀπισθοχώρησεν. Ὅχι! ποτέ! Ἐκεῖ μέσα ἦτο ἀφρευκτός ὁ θάνατος! Καὶ μὲ ὄσσην δύναμιν

εἶχεν ἐπέταξε ταχέως ἐπάνω εἰς ἓν ὑψηλὸν δένδρον. Ἡ πυραλίς τὸ ἠκολούθησε.

— Ὅτ' ἀνέβην μέσα εἰς κανένα κλωβὶ καὶ δὲν θὰ σὲ ἀφίαναν πλέον ἐλεύθερον, τῷ εἶπεν, ἐάν δὲν ἐπρολάβανεν ἡ γάτα νὰ σὲ χάψῃ. Ἄχ! αὐτὸ ὀνομάζου «ἀγάπην» οἱ κύριοι ἄνθρωποι.

— Ἐχεις πολὺ δίκαιον, ἀπεκρίθη μελαγχολικῶς τὸ ἀτυχὲς καναρίνιον, τοῦ ὁποίου ὄλα τὰ μέλη ἔτρεμον ἀκόμη ἐκ τοῦ φόβου. Καὶ προσέθηκεν:

— Ἄλλως τε ἐγὼ θέλω νὰ ταξιδεύσω πρὸς μεσημβρίαν. Ξεύρεις ποῦ εἶνε μεσημβρία καὶ πῶς πηγαίνουν ἐκεῖ αἱ χελιδόνες;

Ποῦ εἶνε μεσημβρία ἐγνώριζεν ἡ πυραλίς, ἀλλὰ πῶς πηγαίνουν ἐκεῖ αἱ χελιδόνες, δὲν εἶχεν ἰδέαν. Μετ' ὀλίγον τὰ δύο πτηνὰ ἀπεχαιρέτισθησαν! Τὸ καναρίνιον ἐξεκίνησεν ὅπως ἐξακολούθησῃ τὸ ταξιδίον του πρὸς μεσημβρίαν.

Πρὸς μεσημβρίαν τοῦ χωρίου ἐξετείνετο δάσος μαυρίζον, σκοτεινὸν καὶ ἀφιλόξενον κατὰ τὸν χειμῶνα. Πρὸς ἐκεῖ ἐπέταξε τὸ καναρίνιον. Οὐδὲν ἄλλο πτηνὸν σπηνήτησε καθ' ὁδόν. Διότι ὄλα, ὅσα δὲν εἶχον ἤδη ἀναχωρήσει, διημέρευον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐν γειτονείᾳ ἀνθρώπων. Ἐνῶ ἐκεῖ ἦτο τόσοσιν ψύχος! Τὸ δάσος ὠμοιάζε κατακίαν νεκρῶν! Τὸ καναρίνιον ἐπέταξε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διὰ νὰ εὕρῃ ὀλίγην τροφήν, ἀλλὰ τίποτε, τίποτε δὲν εὗρε. Εἶνε ἀληθές ὅτι ἐκεῖ ὑπῆρχον ξυλοκέρατα καὶ κουκουναρία, ἀλλὰ τὸ ῥάμφος του ἦτο πολὺ λεπτὸν διὰ νὰ θραύσῃ τοὺς σκληροὺς αὐτοὺς ἀγριοκάρπους.

Κεκοπιανὸς πλέον καὶ καταβεβλημένον ἐτοποθετήθη ἐπὶ ἐνός κλάδου καὶ ἀνεπαύθη ἐκείνην τὴν νύκτα. Ἄλλ' ὁ ἀνεμὸς ἐσύριζε περὶ αὐτὸ καὶ διὰ μέσου τῶν κλάδων καὶ τῶν ξηρῶν φύλλων τοῦ δάσους ἐμουκάτο γοερώς. Ἡ δρόσος τῆς νυκτὸς ἐπάγωνεν ἐπὶ τῶν πτερῶν του καὶ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ κλάδου, ὅπου βεβαρημένον εἶχεν ἀκουμθῆσει, ἐλικνίζετο ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ ἀνειρεύετο τὸν ἥλιον τῆς πατρῆδος του!

Ὅταν τὸ πρῶτ' ἐξύπνησε μὲ τὴν γαυαυγίην, ἐπέβη φρικωδῶς. Παρατήρησε δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ μήπως ἀνακαλύψῃ ὀλίγην τροφήν καὶ διέκρινε τεμάχιον ξηροῦ ἄρτου, τὸ ὁποῖον βεβαίως εἶχε πέσει ἀπὸ κάποιον ὄδοιπόρον. Ἄχ! ποῖαν χαρὰν ἠσθάνθη! Ἐπήδησεν ἀπὸ τοῦ κλάδου του κάτω διὰ ν' ἀπολαύσῃ τὸν ἄρτον ἐκεῖνον καὶ ἦτο ἑτοιμὸν ν' ἀρχίσῃ νὰ τὸν ταμπᾶ, ὅταν ἤκουσε πλησίον του νὰ τρέξῃ κάτι καὶ ἐτρόμαξε. Ἦτο μία μεγάλη κατάμαυρη κορώνη. Τοιοῦτον θηρίον τὸ μικρὸν καναρίνιον δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἀκόμη, τοῦλάχιστον ἐκεῖ εἰς τὰ πέριξ. Διὸ ἐφοβήθη παραπολὺ καὶ ἀπῆκε τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου νὰ κυλίσῃ πρὸς τὸ μικρὸν ρυάκιον, ὅπως εὐρίσκειτο ἐκεῖ φέρον λεπτὸν στρώμα πάγου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του.

— Τί ἔχεις αὐτοῦ; ἐγουργούρισεν ἡ κορώνη.

— Ἐνα ψιχάλο ψωμάκι, ἀπεκρίθη κατατρομαχμένον τὸ καναρίνιον. Τὸ εὐρήκα ἐδῶ καὶ ἐσκέφθη...

— Δὲν εἶχες τίποτε νὰ σκεφθῆς; αὐτὸ εἶνε δίκαιό μου ψωμί, διέκοψε μὲ ἀγρίαν φωνήν, ψευδομένη ἡ κορώνη. Φέρε το γλήγηρα ἐδῶ.

Τὸ δυστυχισμένον καναρίνιον, μολοντὶ τόσοσιν ἐπέβη, δὲν ἤξευρε τί ὄφειλε νὰ πράξῃ ἄλλο, ἢ ν' ἀφήσῃ τὸ τεμάχιον ἐκεῖνο τοῦ ἄρτου εἰς τὴν διάθεσιν τῆς λαϊμαργου κορώνης, ἣ ὁποία ἄλλως τε ἦτο τόσοσιν πολὺ μεγαλητέρον του καὶ εἶχε τόσοσιν δυνατὸν ῥάμφος. Ἄλλ' αὐτὴ ὑπῆρξε λίαν ἀγνώμων, διότι ἐπλησίασε τὸ δυστυχὲς καναρίνιον, τὸ ὁποῖον ἦτο τόσοσιν καταβεβλημένον, καὶ τὸ ὤθησε τόσοσιν δυνατὰ καὶ τόσοσιν ἀσπλάγχχνως ἀπὸ τοῦ κλάδου εἰς ὃν εἶχεν ἀναβῆ, ὡστε ἐκεῖνο ἐγλύστρισε καὶ κατέπιπεν ἐντὸς τοῦ ρυακίου.

Τὸ ὕδωρ τοῦ ρυακίου ἦτο παγωμένον καὶ ἀφευκτικῶς ἢ θὰ ἀπέθνησκεν ἐκ τοῦ ψύχους ἢ θὰ ἐπνίγετο τὸ καναρίνιον, ἂν μὴ εὐρίσκειτο παρὰ τὴν ὄχθην γηραιὰ ἐλάτη, τῆς ὁποίας εἰς κλάδος ἐκλινε πρὸς τὸ ὕδωρ, νὰ σταματήσῃ καὶ ν' ἀναχαίτισθῃ τὴν πτώσιν του. Ἄλλὰ μὲ πολλὴν κόπον κατάρθωσε νὰ σταθῇ καὶ πάλιν εἰς τ' ἀδύνατα πόδια του καὶ νὰ περιμένῃ τὴν ἀναχώρησιν τῆς κορώνης. Ἦτο ὅμως καθ' ὀλοκλήριαν βρεγμένον. Τὰ πτερά του ἐκόλλων ἐπάνω εἰς τὸ ἰσχνὸν του σῶμα καὶ τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ἔσταζεν ἀπὸ ἐπάνω του, ἤρχισε νὰ παγώνῃ. Καὶ τότε ἐνόησε καὶ ἔμαθε τί ἦτο παγωνιά!

— Δυστυχισμένον πουλάκι, εἶπεν ἡ γηραιὰ ἐλάτη μὲ τόνον συμπαθητικόν, μείνε ἐδῶ ἐπάνω μου. Ὅτ' σὲ προφυλάξω ὅσον ἠμπορῶ. Εἶνε ἀλήθεια ὅτι δὲν ἔχω τροφήν νὰ σοὶ δώσω καὶ τὰ ἀγαθωτά μου φύλλα ὀλίγον σὲ προφυλάττουσιν ἀπὸ τὸν ἀνεμὸν, ἀλλ' ἀκούμβησε τὸ κεφαλάκι σου ἐπάνω μου καὶ στερεώσου.

Τὸ καναρίνιον ἐστερεώθη ὅσον ἠδύνατο καλλίτερον καὶ ἐκλινε τὴν μικρὰν κεφαλὴν του ἐπὶ τῆς γηραιᾶς ἐλάτης. Ἄλλὰ τί τὸ ὄφελος! Ἐκεῖνο ἦτο τόσοσιν ἄρρωστον καὶ τόσοσιν πεινασμένον!

— ὦ! μόνον ἓνα ψιχάλακι ψωμάκι, μία ἀκτεὶς ἡλίου! ἐσκέπτετο.

Ἄλλ' ὁ ἥλιος δὲν ἔμελε ν' ἀνατείλῃ. Μαῦρα σύννεφα ἐσύροντο καὶ ἐσυγκυλιοντο εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἤρχισε νὰ χιονίζῃ. Νιφάδες χιόνος ἐχοροπήδων μανιωδῶς περὶ τὴν γηραιὰν ἐλάτην καὶ τὸ ἀτυχὲς καναρίνιον. Τῷ ἤρχετο πλέον σκοτοδινῆ!

— Στερεώσου καλά, καυμένο πουλάκι, εἶπεν ἡ ἐλάτη.

Ἄλλ' ἐκεῖνο δὲν εἶχε πλέον δυνάμεις νὰ στερεωθῇ καλλίτερον. Κύκλω του τὸ πᾶν ἐλευκάνθη. Τὸ ἔδφος κάτω ἦτο κεκαλυμμένον ὑπὸ χιόνος καὶ οἱ κλάδοι τῆς ἐλάτης ἐκλινον ὑπὸ ψυχρὸν βάρος. Τώρα πλέον ἤρχισε νὰ μανθάνῃ καὶ τί εἶνε χιών!

Τώρα όμως, ότε τó χρυσόυ πτλωμά του είχε γίνει κατάλευκον έκ τής έπ' αυτού χιόνος! Έπεχειρήσε νά ανατιναχθή και ν' άπλώση όλίγον τας πέρυγας του, αλλά δέν είχε δυνάμεις πλέον.

— Δέν έχω πλέον δυνάμεις! είπε σιγανά και περιλυπον τó άτυχές.

Άφηκε τόν κλάδον έπί τού όποιου έστηρίζετο και έκατρακύλισεν έπί τής άκαλής χιόνος.

Ή γηραιά έλάτη δέν ήδύνατο βεβαίως νά τó άνεγείρη και νά τó βοηθήση. Ήτο τóσον στερεώς φυτωμένη εκεί, ώστε δέν ήδύνατο νά σεισθή από τόν τόπον της. Μόλις ήδύνατο νά κλίνη όλίγον ύπεράνω αύτού διά νά τó παρηγορήση και νά τó ένθαρρόνη κάπως, αλλά τó καναρίνιον δέν τήν ήκουε πλέον!

Και ήρχισε τότε νά χιονίζει πυκνότερον. Ό παγερός άνεμος τó έλάκνιζε και ό άνευ θερμότητος ήλιος διααρήξας πρós στιγμήν τά πυκνά νέφη έφώ-

τισε μελαγχολικώς τó χιονισμένον δάσος και τó άφωνον πλέον και άπνον καναρίνιον!.....

Τήν έπιούσαν παιδια τινα περιπάτουν έγγός τού δάσους. Έφθρουν ώφρατα χονδρά και θερμά ύποδήματα και έπάτουν άφόδως έπί τής χιόνος.

— Ίδέτε τ' είνε εκεί! έκραξε τó έν έξ αύτών και άνεσήκωσε τó καναρίνιον. Ήτο τóσον έλαφρόν, ώστε δέν είχε χωθή έντός τής χιόνος.

— Έφώρησε βεβαίως από τήν πείναν, είπε τó άλλο παιδίον.

— Ή από τó κρύον, είπε τó τρίτον.

Τó έλαβον έντός τών χειρών των, τó έχουχούλισαν με τήν θερμήν πνοήν των, έθεσαν ψυχία εις τó ράμφος του, αλλά τó άτυχές καναρίνιον ήτο πλέον νεκρόν και έμεινε νεκρόν. Είχεν έκπνεύσει με τόν πόθον νά ταξειδεύση πρós μεσημβρίαν!

(Κατά γερμανικόν μυθολόγημα).

ΚΑΛΑΒΟΤΑΟΣ ΠΟΛΥΑΣΧΟΛΟΣ

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΝ

Σήμερον, μικροί μου άναγνώσται, θά σάς διηγηθώ μίαν παράξενην ιστορίαν, τήν όποιαν έδιάδασα εις έν βιβλίον δέν συνέθη έδώ, άλλ' εις μακρυνόν, πολύ μακρυνόν μέρος, εις τήν άκραν τού κόσμου, και είμαι βεβαία ότι θά ευχαριστηθήτε πολύ, διότι είναι τóσον άστεία, τóσον άστεία!

Λοιπόν άρχίζω:
«Ό Τιεμ-βó ήτο εις μαύρος από τήν Σενεγάλην και είχεν έμβή ως θερμοστής μέσα εις τήν φρεγάταν Άστραπήν ή όποία έκαμνε τόν γύρον όλου τού κόσμου.

Πρώτα πρώτα πρέπει νά είπω ότι εις τά άτμόπλοια διά τήν ύπηρεσίαν τής μηχανής προτιμούν νά παίρνουν μαύρους.

Διότι είναι πολύ δύσκολη αύτή ή εργασία. Φαντάζεστε τί ζέστη θά κάμνη εις τó άμπάρι τού πλοίου, ή, διά νά έννοήσητε καλλίτερα, εις τó τέταρτον πάτωμα κάτω από τó κατάστρωμα; διότι εκεί εύρίσκεται και ό άτμολέβης και αι έστίαί μιάς φρεγάτας ή όποία κινείται με άτμόν.

ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΤΟΝ ΙΔΗΤΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΟΥΛΕΙΑΝ

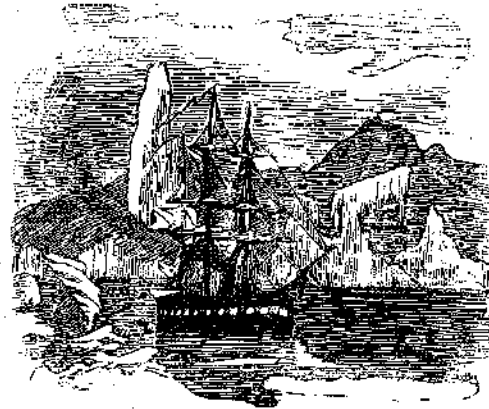
Φαντάζεστε δέ τί θά είπη νά περνά κανείς όλην τήν ήμέραν βίπτων μεγάλας πτωρίας καρβούνων εις τας έστίας, διά νά διατηρή τήν φωτίαν; Και ένθ' έξω συνήθως κάμνει ζέστην τήν όποιαν ποτέ δέν ειθαμεν ούτε εις τά πλέον ζεστά μας καλοκαίρια.

Οί μαύροι είναι καταλληλότεροι από τούς εύρωπαϊούς ναύτας διά τήν δυσκολοτάτην αύτήν εργασία, διότι από μικρά παιδια είναι συνειθισμένοι εις τήν ζέστην τής διακεκαυμένης ζώνης.

Ό Τιεμ-βó λοιπόν ήτο θερμοστής μέσα εις τήν Άστραπήν.

Ήτο μάλιστα και πολύ καλός θερμοστής, και έκαμνε τó καθήκόν του με πολλόν ζήλον και ύπέφερε δίχως κανέν παράπονον τούς κόπους. Ποτέ δέν έφαινετο ότι εκάψωνε, και τó μαύρον και ύαλιστερόν πρόσωπόν του ποτέ δέν ύδρωνε.

Έπρεπε νά τόν ιδήτε εις τήν δουλειάν' έφορούσε έν πανταλόνιον από πανίον άσπρον, δυο άσπρον ήτο

Η ΑΣΤΡΑΠΗ ΤΟΤΕ ΕΥΡΙΣΚΕΤΟ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΗΝ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ

δυνατόν νά μείνη μέσα εις τά κάρβουνα, κοντά εις τó όποιον τó δέρμα του έφαινετο άκόμη πλέον μαύρον. Ός μαύρος ό Τιεμ-βó ήτο ώφρατος μαύρος. Είχε δέ προγόνους βασιλείς και ύπερηφανεύετο δι' αύτό και συνείθιζε νά καυχάται διά τó γένος του εις τούς άλλους ναύτας, όταν τó έσπέρας τού έδιδαν τήν άδειαν νά άναβή εις τó κατάστρωμα διά νά πάρη όλίγην δροσίαν.

Αυστυχώς όμως δέν κατώρθωνε νά έλκύση τόν θαυμασμόν ή τόν φθόνον τών άκρατών του. Όταν τούς διηγείτο πώς ό πάππος του Τζάμ-Όάχ, ό όποιός είχε τόν θρόνον του κάτω από μίαν χουρμαδιάν, έφαγώθη από ένα γειτονικόν λαόν, τού όποιου ό βασιλεύς έξαγώγη και αύτός από τόν λαόν του, οι ναύται έξεκαρδίζοντο από τά γελοια και με τας άξιώσεις όπου είχε ότι ή καταγωγή του ήτο βασιλική και με τόν τρόπον με τόν όποιον τας διηγείτο. Τό ίδιον συνέβαινε όταν τούς έλεγε διά τήν κοκκίνην μαλλίνην έπωμίδα με τήν όποιαν έστολλίζετο ό πατέρας του τας έπισήμους ήμέρας, ή διά τó από χάνδρας περιδέριον, τó όποιον αύτός ό Τιεμ-βó είχε κληρονομήσει και τó έφορούσε όταν ήτο κάτω εις τó άμπάρι και έρριπτε κάρβουνα εις τήν έστίαν, τó έδραζε δέ όταν έφορούσε τήν ναυτικήν του στολήν.

— Πατέρα δικό μου παιό ώμορφο από όλου σας, ψηλός τóσος, έλεγε σηκώνων τήν χειρά του επάνω από τήν κεφαλήν του' άγόρασαν άκριβά άκριβά αύτόν. Μάνα έμένα πολύ ώμορφη' κι' αύτήν' πούλησαν άκριβά, πολύ άκριβά με τó μικρό. Και έπειτα μάνα και μικρό' πήγαν Σενεγάλην' τότε έχι παιά σκλάβοι. Μάνα εύτυχής' μάνα δουλα σά καλό άνθρωπο και τó μικρό θερμοστής. Τιεμ-βó έχι παιά σκλάβος.

— Όχι, παιά μαύρος, αϊ; τού λέγει με έιρωνίαν ένας ναύτης.

Διά τó περίπαγμα εκείνο έλυπήθη κατάκαρδα ό

Τιεμ-βó και άμα έφθασεν εις τήν Σενεγάλην ή πρώτη σκέψις ήτο νά κάμη τó δέρμα του άσπρον ώσαν τών εύρωπαϊών. Είναι περριτόν νά σας είπω ότι δέν τó κατώρθωσε.

Ότε ήρχετο ή Κυριακή οι άλλοι θερμοσταί έκαμαν άλυσίδα, και με αύτήν έβγαζαν τήν μαυράδα των καρβούνων και τήν καπνίαν από τó πρόσωπόν των και τας χειράς των, και τας έκαμαν όπως ήσαν' ό ταλαίπωρος Τιεμ-βó εις τά χαμένα έκαμνε όπως εκείνοι, τó δέρμα του δέν έγίνετο άσπρον. Όσα χρήματα είχε περιστευμένα τά έξώδουσαν εις σαπούνι' άλλ' έπί τέλους βλέπων ότι τίποτε δέν έκαμνε έπ'ήρς τήν άπόφασιν ότι θά μείνη μαύρος.

Άλλά τώρα δέν πρόκειται δι' αύτό.

Ή Άστραπή τότε εύρίσκετο εις τήν Γήν τού Πυρός, ή όποια, ως γνωρίζετε βεβαία, είναι μεγάλη νήσος πρós νότον τής Νοτίου Άμερικης, από τήν όποιαν τήν χωρίζει ό Μαγγελανικός πορθμός. Ίσως θά νομίζετε από τó όνομά της ότι εις αύτήν κάμνει ζέστην όπως εις τόν Ίσημερινόν' διόλου, τó άνάπαλιν κάμνει παρά πολύ κρύο. Όνομάζεται Γή τού Πυρός, διότι έχει πολλά ήφαιστεια και αύτή και αι πλησίον νήσοι, τά όποια έδγάζουν φλόγας, ένθ' τα βουνά της είναι σκεπασμένα από αιώνιους χιόνους. Τό έδαφος τής Γής τού Πυρός είναι ξηρόν και δέν παράγει τίποτε, διά τούτο και οι κάτοικοί της είναι παρά πολύ πτωχοί και ζούν από τó ψάρευμα τών φωκών, και τó κυνήγι λευκών άρκτων αι όποιαί είναι τά μόνα τετράποδα τά όποια εύρίσκονται εις τήν έρημον ταύτην χώραν.

Περισσότερον κρύον εις τήν Γήν τού Πυρός κάμνει τόν χειμώνα' τότε θεόρατοι πάγοι έμποδίζουν νά πάγη τις από μίαν νήσον εις άλλην.

ΑΙ ΛΕΥΚΑΙ ΑΡΚΤΟΙ ΕΙΝΕ ΤΑ ΜΟΝΑ ΤΕΤΡΑΠΟΔΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΗΝ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ

“Άλλοι πάγοι πολύ μεγαλύτεροι άκίμη, ομοιάζοντες με πύργους, με κωδωνοστάσια, με καμάρας και κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ ὕψος ὅμοιοι με φρούρια καὶ με μεγάλας γοθικάς. Ἐκκλησίας σκεπάζουν ἔξω τὴν ἀερογιαλὴν καὶ ἐμποδίζουν τὰ πλοῖα νὰ πλησιάσουν εἰς αὐτήν.

Τὴν ἀνοίξιν οἱ ὄγκοι ἐκεῖνοι τῶν πάγων, ξεκολλοῦν ἀπὸ τὴν ἀκτὴν, ἀρχίζουν νὰ κινουῦνται καὶ προχωροῦν ἤσυχα εἰς τὴν θάλασσαν. Ἄλλοι μόνον τότε εἰς τὸ πλοῖον τὸ ὅποιον ἀπαιτῆσούν διότι οἱ πάγοι αὐτοὶ ἔχουν πολλάκις ἔκτασιν πολλῶν μιλίων καὶ καὶ δὲν εἶναι εὐκόλοιο νὰ τοὺς ἀποφύγῃ τις. Τὰ πλοῖα τὰ ὅποια εὐρεθούν εἰς τὸν δρόμον τῶν κατακομματιάζονται ἀπὸ τοὺς θεωράτους ἐκαίνους ὄγκους, οἱ ὅποιοι ἐξακολουθοῦν τὸν δρόμον τῶν χωρὶς τίποτε νὰ εἰσπορῇ νὰ τοὺς σταματήσῃ. Ἄν ὁ ἀνεμος τοὺς σπρώχνῃ εἰς τόπον ζεστόν λυόνοιο ὀλίγον κατ’ ὀλίγον ἀλλὰ τὸν ἄλλον χειμῶνα ἄλλοι πάλιν ὄγκοι πάγου σχηματίζονται, ὅμοιοι με τῶν περασμένων χρόνων. Τότε ἦτο φθινόπωρον καὶ μόλις κατάρθωνεν ἡ Ἄστραπὴ ν’ ἀνοίξῃ δρόμον ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς πάγους.

Ὁ Τιεμ-βό, ὁ ὁποῖος ἔως τότε δὲν εἶχεν ἀκίμη ἐβγή ἔξω ἀπὸ τὴν Σενεγάλην, ὅπου δὲν κάμνει διόλου κρύον, τοῦναντίον κάμνει μάλιστα κάμνει πολλὴν ζέστην, δὲν εἶχεν ἰδῆ ἔως τότε οὔτε πάγον, οὔτε χιόνα.

Ἐπύταξε με ἐκπληξῆν καὶ θαυμασμοῦν τοὺς λευκοὺς καὶ διαφανεῖς ἐκείνους ὄγκους, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ φῶς εἶδε διάφορα μαγικὰ χρώματα, ὃ δὲ ἥλιος τοὺς ἔκαμνε νὰ λαμποκοποῦν ὡς πολύτιμοι λίθοι.

— Τί εἶναι αὐτό; ἠρώτησεν ἓνα ναῦτην ὁ ὁποῖος εὐρίσκατο εἰς τὸ κατάστρωμα πλησίον του.

— Αὐτό; Εἶναι διαμάντι. Ξεύρεις τί εἶναι τὸ διαμάντι;

— Ναί, εἶπεν ὁ μαῦρος, καὶ ἔλαμψαν τὰ ὀμμάτιά του, ἐνῶ τὰ ἄσπρα του ὀδόντια ἐφαίνοντο μέσα ὅπῃ τὸ στόμα του, τὸ ὅποιον ἐσχίζετο ἔως εἰς τὰ αὐτὰ του. Ναί, κυρία μάνας ἐμένα ἔχει διαμάντια, ἐκεῖ καὶ εἶδειξεν τὴν ἀκρὰν τοῦ αὐτίου του. Πολλὴ εὐμορφὴ ὡς φωτιὰ λάμπουν· μάνα ἐμένα εἶπε πὼς κάνουν πολλὰ πολλὰ λεπτά.

— Ἄμ, δὲν τὸ ξεύρεις; Τὰ διαμάντια ποῦ φορεῖ ἡ κυρία τῆς μάνας σου ἀπ’ ἐδῶ ἦλθαν καὶ τὰ ἐπήραν.

— Ἐδῶ; ἐφώναξεν ὁ Τιεμ-βό με ἐκπληξῆν.

— Ναί, δὲν βλέπεις πότα ἔχει ἐδῶ;

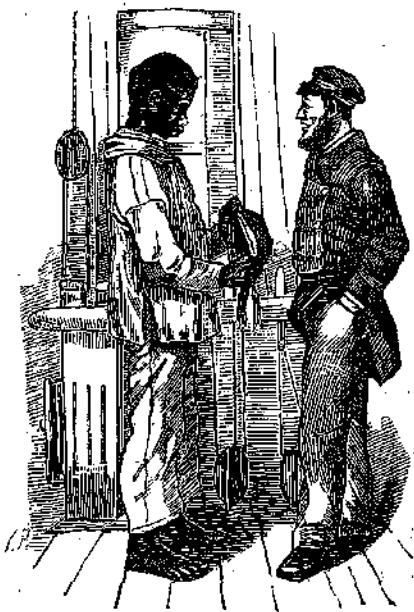
Ὁ μαῦρος ἔκαμνε ἀμέσως τὸ σχεδιάκι του. Ἐφόρεσε τὰ καλά του φορέματα, καὶ ἔφυγε πάλυτος, ὅπως συνείδηξε, παρουσιάσθη εἰς τὸν ἀντιπλοίαρχον, ὁ ὁποῖος ἐπεριπατοῦσεν ἐπάνω εἰς τὸ κατάστρωμα.

— Τί εἶναι; ἠρώτησεν ὁ ἀξιωματικός.

Γελῶν ἀπὸ προτήτερα με τὴν ἰδέαν τοῦ πλοῦτου τὸν ὁποῖον ἐπρόκειτο ν’ ἀποκτήσῃ, καὶ στρέφον τὸν σκουφὸν του ἀνάμεσα εἰς τὰ δάκτυλά του (διὰ τὴν λάβη θάρρος) ὁ Τιεμ-βό παρουσίασε τὴν ἀναφορὰν του· ἐξηγοῦσε τὴν ἀδειαν νὰ ἐβγῇ ἔξω.

Ἐπειδὴ ὁ Τιεμ-βό ποτὲ σχεδὸν δὲν ἐξηγοῦσεν ἀδειας, ὁ ἀντικλοῖ-αρχος τοῦ ἔδωκεν αὐτῇ δέχως καμμίαν δυσκολίαν.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγα λεπτά κατέβη με ἐν σχοινίον τὸ ὅποιον ἐκρέματο εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ πλοῖου καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν μικρὰν βάρκαν, ἡ ὁποία ὠνομάζετο Γιοργιόυ καὶ ἐπήγαγεν ἔξω. Ἡ καρδιά τοῦ Τιεμ-βό ἐκτυποῦσεν ἀπὸ χαρὰν.

“ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΘΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΝΤΙΠΛΟΙΑΡΧΟΝ”

“Η ΜΙΚΡΑ ΒΑΡΚΑ ΕΦΘΑΣΕΝ ΕΞΩ”

“Ἄμα ἐπατοῦσεν ἔξω, ἐπάνω εἰς τοὺς ὄγκους ἐκείνους τῶν ἀδαμάντων, ποῖος θὰ τὸν ἐμπόδιζεν νὰ πάρῃ ὅσον εἰμποροῦσε περισσότερούς καὶ νὰ ζήσῃ πλοῦσιος ὅλην του τὴν ζωὴν;

Δὲν τοῦ ἦλθε διόλου εἰς τὸν νοῦν νὰ σκεφθῇ: διατί, ἂν αἱ πέτραι ἐκεῖναι ἦσαν τόσο μεγάλης ἀξίας, ὅπως ἔλεγαν, δὲν ἔσταματοῦσε τὸ πλοῖον νὰ πάρῃ ἐν ὀλόκληρον φόρτωμα ἀπὸ αὐτάς καὶ νὰ πλουτήσῃν διὰ μιᾶς ὅλοι ὅσοι ἦσαν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπὸ τὸν πλοίαρχον ἔως εἰς τὸν μούτσον;

Αἶ! τί νὰ πῆς· δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ σκέπτεται ὅλα!

Ἡ μικρὰ βάρκα ἐφθασεν ἔξω· εἰς ναῦτης μ’ ἓνα γὰντζον τὴν ἐκράτησεν ἀκίνητον, ἐνῶ ὁ Τιεμ-βό γρήγορα γρήγορα ἐπήδησεν ἔξω. Ἐνθυμείσθη ὅτι ὁ ταλαίπωρος δὲν ἐφοροῦσεν ὑποδήματα, διότι οἱ μαῦροι δὲν συνειθίζου νὰ φοροῦν ὑποδήματα· εἶνε βάρσανον νὰ φορέσῃ, ἐνῶ ἀφ’ ὅτου ἐγεννήθησεν ζοῦν ζυπόλυτοι.

— Αἶ! αἶ! ὦχ! ὦχ! Ἄλλάχ! Αἶ! αἶ! ἐφώναξεν ὅτε τὸ πέλμα τοῦ ποδὸς του ἐπάτησε τὸν πάγον· ὦχ! ὦχ! αὐτὸ καίει, καίει, αἶ! αἶ!

Καὶ ἐξηκολούθει νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ παραδέρνῃ,

ὡς ἂν ὀρνιθοποῦλι τὸ ὅποιον τὸ ἔββαλαν ζωντανὸν ἐπάνω εἰς τὴν ἐσχάραν.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι κάτω ἀπὸ τοὺς πόδας του ἀπαράλλακτα ὅπως ὅταν ἐπλησίαζε πολλὴ εἰς τὸν ἀτμοπέδητα.

— Καίει αὐτό! καίει! ἐπανελάμβανε πηδῶν πότε ἀπὸ τὸ ἐν καὶ πότε ἀπὸ τὸ ἄλλο πόδι.

Αἶ φωναί του, τὰ πηδῆματά του διεσκέδαζαν πολλὴ τοὺς ναῦτας, οἱ ὅποιοι δὲν ἦσαν καὶ παρά πολλὴ ἐσπλαγχνοί.

— Ἐμένα φύγει θέλω· φύγει θέλω ἐμένα! εἶπε τέλος ὁ Τιεμ-βό, φύγει θέλω ἀμέσως!

— Τί; νὰ φύγῃ; καὶ τότε δὲν ἤξιζε τὸν κόπον νὰ ἔλθῃς, εἶπεν ὁ ναῦτης ὁ ὁποῖος εἶχε βάλει τὴν ἰδέαν τοῦ πλοῦτου εἰς τὸν μαῦρον, εἰπὼν ὅτι ὁ πάγος ἐκεῖνος ἦτο διαμάντια. Νὰ φύγῃ; Καὶ χωρὶς νὰ πάρῃς μίαν πέτραν τοῦλάχιστον ἀπ’ αὐτάς! Συλλογίσου δὲ μαυρίκο μου! ποτὲ δὲν θὰ εὕρῃς ἄλλην τέτοιαν εὐκαιρίαν διὰ νὰ γείνης πλοῦσιος!

Ἐπειτα τὸ τέλος. (Κατὰ μετὰφρασιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

“ΟΧ! ΟΧ! ΚΑΙΕΙ! ΑΙ! ΑΙ! ΚΑΙΕΙ!”

Η ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ ΕΛΠΙΣ

Κι’ ἂν δὲν μοῦ μείν’ ἐντὸς τοῦ κόσμου
Ποῦ ν’ ἀκουμβήσω, νὰ σταθῶ,
Ἐκεῖ ἕψηλά εἶνε ὁ Θεός μου,
Πὼς εἰμπορῶ ν’ ἀπελπισθῶ;

Φαιδρὰ στὰ δάση ὀλογοῦρίζουν
Τοῦ Οὐρανοῦ τὰ πετεινά,
Ποτὲ δὲν σπεύρουν, δὲν θερίζουν,
Κι’ ὅμως κανένα δὲν πεινᾷ.

Εἶν’ ὁ Θεός, ποῦ μ’ ἔχει πλάσει
Τὸ χέρι του τὸ σπλαχνικό,
Δὲν εἰμπορεῖ νὰ με ξεχάσῃ
Καὶ νὰ μ’ ἀφήσῃ νηστικό.

Μέσ’ στὰ λειβάδι’ ἀνθοὶ καὶ κρῖνοι
Δὲν ἔμαθαν ὑφαντικῆ,
Κι’ ὅμως ὁ Πλάστης τοὺς ἐνδύει
Μὲ μίαν στολὴν βασιλικῆ.

Κ’ ἐμὲ λοιπὸν ἐντὸς τοῦ κόσμου,
Μικρὸ παιδάκι κι’ ὄρανον
Θὰ με φροντίσ’ ὁ Πλαστοουργός μου
Ποῦ κατοικεῖ στὸν Οὐρανόν:

G. M. BIZYHNOS

ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

ΕΤΟΣ Β'.—ΠΡΩΤΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ

κατατεθεισών εν τῷ Γραφείῳ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 1884.

	φρ.	Ἐκ.		φρ.	Ἐκ.	
Ἐπιμελοῦντες ἐκ τοῦ παρελθόντος ἔτους, κατὰ τὴν λογοδοσίαν τὴν δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ φυλλάδιῳ τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου φρ. I. Χριστοδούλου, Ἀθηνῶν Βασίλ. Δ. Ἀθανασίου			Εὐτέρπη Ἀλεξ. Ὁμοπούλου, Πατρῶν			Ἐλευθ. Δούκας, Ἀλεξανδρείας 80
			Κωνστ. Καραθεοδωρῆς, Βρυξελλῶν	1		Εὐανθία Νικολαΐδου, Κορίνθου 20
			Ἰουλίττα Καραθεοδωρῆ	1		Μιχ. Βουτυράς, Κερκύρας 40
	1,10		Μαρία Φιλίππιδου, Κρήτης	1		Σ. Βασιλάπουλας, Ναυπλίου 25
	50		Χαρ. Α. Σταυριανῆκος Κ/πόλεως	1,50		Γεώργ. Πολιτόπουλος, Τριπόλεως 40
	25	Γ. Μ. Μαυρογένης		1,10	Γεώργ. Καραντζῆς, " 1,10	
Ἐν ὄλῳ μέχρι τέλους Ἰανουαρίου... φρ						11,35

Ἀπὸ τὸ φυλλάδιον τοῦτο εἰσπράχθη εἰς τὸ Β' ἔτος τοῦ «Ταμείου ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἐπιμελῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν», καὶ ἀρχίζομεν τὴν δημοσίευσιν νέου Δελτίου συνεισφορῶν. Τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐν διαστήματι ἑπτὰ σχεδὸν μηνῶν εἰσπραχθέντα ἐκ συνεισφορῶν τῶν συνδρομητῶν καὶ συνδρομητριῶν ἡμῶν ἀνῆλθον εἰς φρ. 374,85 ἀντὶ τῶν ὁποίων διανεμήθησαν εἰς ἀπόρους μαθητὰς καὶ μαθητριάς διὰ τοῦ πρὸς Διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων Συλλόγου, τοῦ Συλλόγου Παρνασσῶ, τῆς Δέσσης τῶν Μικρασιατικῶν Σπουδαστῶν, τῆς ἐν Πάτραις ἀλληλοδοθητικῆς Ἑταιρίας ἢ «Ὁμόνοια» καὶ διὰ τῶν δημοδιδασκάλων Πόρου καὶ Δοβρῆς, 184 τόμοι τῆς «Διαπλάσεως» τοῦ 1882 ὡς φαί-

νεται καὶ ἐν τῇ λογοδοσίᾳ ἧτις ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ φύλλῳ τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου. Χάριν τῶν νέων συνδρομητῶν τῆς «Διαπλάσεως» δημοσιεύομεν καὶ πάλιν τὸν διοργανισμὸν τοῦ Ταμείου, ὅπως καὶ οὗτοι μάθωσι καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ καὶ τὸν τρόπον δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ὁ σκοπὸς οὗτος. Ἐλπίζομεν δ' ὅτι οἱ μικροὶ ἡμῶν ἀναγνώσται καὶ αἱ μικραὶ ἀναγνώστριαι καὶ ἐφέτος προθύμως θέλουσι συνεισφέρει, ὅπως καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τούτου πολὺ περισσότερα πτωχὰ παιδιὰ λάβωσι τὴν «Διάπλασιν τῶν Παιδῶν» ὡς βραβεῖον τῆς ἐπιμελείας τῶν, εὐγνωμονοῦντα τὰ καλὰ ἐκεῖνα παιδιὰ τὰ ὁποῖα ἔγειναν αἰτία ν' ἀπολαύσωσι τὸσον ὠφέλιμον δῶρον.

ΔΙΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

1. Ἰδρυθῆ ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» Ταμεῖον ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἐπιμελῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.
2. Πόροι τοῦ Ταμείου εἶνε αἱ συνεισφοραὶ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν», ὡς καὶ παντὸς ἄλλου ἐπιθυμοῦντος νὰ συντελέσῃ εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ Ταμείου.
3. Σκοπὸς τοῦ Ταμείου εἶνε ν' ἀπονέμηται ἢ «Διάπλασιν τῶν Παιδῶν» ὡς βραβεῖον εἰς τοὺς ἀριστεύοντας κατὰ τὰς δημοσίας ἐξετάσεις ἀπόρους μαθητὰς καὶ μαθητριάς τῶν Δημοτικῶν καὶ Ἑλληνικῶν Σχολείων τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος, τῆς Ἠπείρου, τῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης, τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῶν Νήσων καὶ ἄλλων τῶν ἄλλων μερῶν ὅπου ὑπάρχουσι ἑλληνικαὶ κοινότητες.
4. Ἐλάχιστον ποσὸν συνεισφορᾶς δρίζονται λεπτὰ εἴκοσι κατ' ἔτος, διὰ νὰ δύναται καὶ οἱ πτωχοὶ

- νὰ συνεισφέρωσιν ὑπὲρ τῶν πτωχοτέρων ἀπὸ αὐτοῦ. Δύναται ὅμως ὅστις εὐαρεστεῖται νὰ συνεισφέρῃ καὶ περισσότερα.
5. Αἱ συνεισφοραὶ κατατίθενται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν δὲ καὶ τοῦ ἑξωτερικοῦ ἀπευθύνονται: Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» εἰς Ἀθήνας, δι' ἐπιστολῶν ἐλευθέρων ταχυδρομικῶν τελευτῶν. Μικραὶ ποσότητες ἀποστελλόνται, χάριν εὐκολίας, εἰς γραμμὰς ὁποῖον παντὸς ἔθνους.
6. Ὅσοι, ἐκ ζήλου νὰ συντελέσωσιν ἀποτελεσματικώτερον εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ Ταμείου τούτου, εὐαρεστεθῶσι νὰ ἀναλάβωσι τὴν εἰσπραξίν συνεισφορῶν καὶ νὰ ἀποστελῶσιν αὐτὰς ταυτοχρόνως πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν», πρέπει νὰ ἀποστελῶσιν ἐν ταύτῳ καὶ ἀκριβῆ κατάλογον τῶν ὀνομάτων τῶν προσνεγκόντων τὰς

συνεισφορὰς, ὡς καὶ τὸ ποσὸν ὃ ἕκαστος συνεισέφερεν.

7. Εἰς ἕκαστον φυλλάδιον τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» δημοσιεύεται Δελτίον τῶν συνεισφορῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ σημειοῦνται τὰ ὀνόματα τῶν συνεισφερόντων, καθὼς καὶ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἕκαστος συνεισέφερε.

8. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀποστελλόντων ταυτοχρόνως τὴν συνεισφορὰν πλείονων τῶν πέντε, δημοσιεύονται διὰ κεφαλαιῶν γραμμάτων.

9. Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» θὰ φροντίξῃ νὰ λαμβάνῃ πανταχόθεν, ἐγκαίρως μετὰ τὸ πέρας τῶν δημοσίων ἐξετάσεων, καταλόγους τῶν ἀριστευσάντων ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἐπικεκυρωμένους ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν καὶ ὑπὸ τῶν Ἐφορειῶν τῶν Σχολείων.

10. Τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου γίνεται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» ἢ ἀριθμητικῆς τῶν ἀριστευσάντων ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, ὧν τὰ ὀνόματα θὰ περιλαμβάνωνται ἐντὸς τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ληφθησομένων καταλόγων, καὶ εἰ μὲν τὸ εἰσπραχθὲν ἐκ τῶν συνεισφορῶν ποσὸν ἐπαρκῆ, ἀπο-

στέλλεται πρὸς ὄλους ἢ «Διαπλάσις τῶν Παιδῶν», εἰ μὲν δὲν ἐπαρκῆ, τότε, ἐνώπιον πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, γίνεται κλήρωσις κατὰ τὴν ὁποίαν τίθενται ἐντὸς τῆς κληρωτικῆς τὰ ὀνόματα ὄλων τῶν ἀριστευσάντων ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, ἐξάγονται δὲ τόσοι λαχνοὶ ὅσα ἀντίτυπα τῆς «Διαπλάσεως» ἀναλογοῦσι πρὸς τὸ ἐκ τῶν συνεισφορῶν εἰσπραχθὲν ποσόν.

11. Τὰ ἀποτελέσματα δημοσιεύονται εἰς τὸ φυλλάδιον τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» τὸ ἐκδιδόμενον τὸν ἐπόμενον μετὰ τὴν κλήρωσιν μῆνα, συγχρόνως δὲ δημοσιεύονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀριστευσάντων ἀπόρων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν πρὸς οὓς ἀπενεμήθη ὡς βραβεῖον τῆς ἐπιμελείας τῶν ἢ «Διάπλασιν».

12. Εἰς ἕκαστον φυλλάδιον τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν» δημοσιεύεται Δελτίον τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα κατατεθεισῶν εἰς τὸ Γραφεῖον αὐτῆς συνεισφορῶν, εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ἔτους ἢ γενικῆ λογοδοσία περὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ καθ' ἑλθόντος ἔτους συλλεχθέντος ποσοῦ.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἀγαπητῆ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ,

Ὅσῳς ἀπὸ τὴν οἰκίαν μου πηγαίνω εἰς τὸ κατάστημά μου τὸ ὁποῖον εἶνε εἰς τὴν ὁδὸν Διόλου, ἢ ἐπιστρέφω ἀπὸ αὐτοῦ, ἢ πηγαίνω εἰς διάφορα μέρη διὰ τὴν ἐργασίαν μου, εἰς τὸν δρόμον ἀπαντῶ πολλὰ παιδιὰ. Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ ἢ μόνῃ των εἶνε, ἢ ὁ πατὴρ των, ἢ ἡ ὑπερέτα των τὰ συνοδεύει δταν ἐπιστρέφουν τὴν μεσημέριαν ἢ τὸ βραδινὸν ἀπὸ τὸ σχολεῖον, περιπατοῦν ἡσυχᾶ, κόσμια, καὶ χαίρουσι νὰ τὰ βλέπῃς. — Αὐτὰ εἶνε ἀληθινὰ παιδιὰ τοῦ σχολεῖου! λέγεις μὲ τὸν νοῦν σου. Ἄλλ' ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ εἶνε καὶ μερικὰ ἄλλα παιδιὰ τὰ ὁποῖα δὲν πηγαίνουν ἡσυχᾶ, ἀλλὰ στέκονται ἐμπρὸς εἰς τὰ μαγαζεῖα, γελοῦν μέσα εἰς τοὺς δρόμους, σκουτᾶ τὸ ἕνα τὸ ἄλλο, μαλώνουν, ὑβρίζονται, ἂν ἀπαντήσωσιν κανένα ἐπαίτην τὸν περᾶζουν. Ὅποιος δὲ βλέπει λυπεῖται καὶ αὐτὸ καὶ τοὺς δυστυχεῖς γονεῖς ποὺ ἔχουν τὸσον κακοαναθρεμμένα παιδιὰ καὶ λέγει μὲ τὸν νοῦν του: — Αὐτὰ εἶνε παιδιὰ τοῦ δρόμου, δὲν εἶνε παιδιὰ τοῦ σχολεῖου!

Λοιπὸν, ἀγαπητῆ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἐσκέφην δταν τυχαῖν καὶ βιέπω αὐτὰ τὰ παιδιὰ ν' ἀγαποῦν εἰς τοὺς δρόμους καὶ εὐρίσκω εὐκαιρίαν ἀπὸ τὰς πολλὰς μου ἐργασίας, νὰ σοῦ γράψω τι εἶδα καὶ τί ἤκουσα. Εἰμποροὶ κανὲν ἀπὸ τὰ παιδιὰ αὐτὰ νὰ εἶνε συνδρομητῆς σου ἢ ἀναγνώστης σου καὶ τότε, ἅμα ἀναγνώστῃ τι κάμνει, νὰ συνεισθανθῇ τὸ σφάλμα του καὶ νὰ μὴ τὸ ἐναντιώσῃ ἢ εἰμπορεῖ καὶ ἄλλος συνδρομητῆς ἢ ἀναγνώστης σου, εἰς ἄλλην πόλιν, νὰ εἶνε ὁμοιος μὲ τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα καὶ νὰ διορθωθῇ ἅμ' ἰδῆ πόσον κακὰ εἶνε αἱ πράξεις τὰς ὁποίας κάμνει. Ἄφου λοιπὸν ὁ σκοπὸς σου εἶνε νὰ ἐμπνέσῃ τὴν χρηστοθήθειαν εἰς τὰ παιδιὰ, πιστεύω δτι θὰ δημοσιεύσῃς τὴν ἐπιστολήν μου καὶ τώρα καὶ ἂν καμμίαν ἄλλην φορὰν σοῦ γράψω.

Προχθὲς εἰς τὴν Νεάπολιν, κατὰ τὴν οἰκίαν ἐφώναξαν ἕνα γέρον στραγαλῶν ν' ἀγοράσωσιν στραγάλια: ὁ στραγαλῆς ἐπληρώσασε καὶ ἐν ἀπὸ τὰ παιδιὰ ἠγόρασε πέντε λεπτῶν' ἀλλὰ δύο ἄλλα παιδιὰ, ποὺ ἦσαν ἐκεῖ, ἔκλεψαν ἀπὸ κάμποσα στραγάλια κ' ἔφυγον: ὁ στραγαλῆς ἐγύρισε καὶ τὰ εἶδε καὶ εἶπε:

— Δὲν ἔντροπέσθῃ νὰ κλέβετε στραγάλια; Τίτε τὰ δύο παιδιὰ εἶπαν ἕνα κακὸν λόγον εἰς τὸν γέρον: ὁ στραγαλῆς ἐπεπράχθη πολὺ καὶ ἠθέλησε νὰ τὰ κυνηγήσῃ' ἀλλὰ ἦτο γέρος ὁ κακάμορος καὶ δὲν εἰμποροῦσε νὰ τρέξῃ, κ' ἔπειτα δὲν ἐφαίνετο καὶ κακὸς ἄνθρωπος: ἤθελε νὰ τὰ κυνηγήσῃ ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ διὰ νὰ τὰ φοβερίσῃ νὰ μὴ λέγουν κακὰ λόγια εἰς ἕνα γέρον, ποὺ δὲν φθάνει ὅτι τοῦ ἔκλεψαν τὰ στραγάλια ἀλλὰ τὸν ὑβρίζαν κ' ἔλα:

Ἄλλὰ τὰ δύο παιδιὰ ἐμάνησαν, διὰτι νὰ κάμῃ πῶς ἤθελε νὰ τὰ κυνηγήσῃ ὁ στραγαλῆς; καὶ ἅμα ἐπῆρην αὐτοὺς τὰ στραγάλια του καὶ ὕψηγε νὰ πωλήσῃ, φωνάτων:

— Στραγάλια! φρέσκα στραγάλια! ὁ στραγαλῆς!

Τὰ δύο παιδιὰ ἤρχισαν νὰ τοῦ ρίπτουν πέτρας: ὁ γέρος ἐγύρισε καὶ εἶπε:

— Δὲν ἔντροπέσθῃ νὰ πετροβολᾶτε ἕνα γέρο; τί κακὰ παιδιὰ εἰσθε σέξ!

Καὶ ἐτράβηξε τὸν δρόμον του' ἀλλὰ τὰ παιδιὰ ἔτρεχαν κατόπισ του καὶ τοῦ ἐφώναξαν:

— Ἐσκουτάρησι! κατ' οὗ ἐκρίπταν πάλιν πέτρας. Ὁ γέρον ἐγύρισε ἐστάθη: τὸ εἶδε καλὰ καλὰ μὲ ἐν θυμῷ καὶ ἀγρίον βλέμμα, ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἔπειτα ἐξεκλούθησε τὸν δρόμον του: τὰ παιδιὰ ὅμως ἔτρεχαν καὶ πάλιν κατόπισ του καὶ τὸν ἐπετροβολοῦσαν καὶ μία πέτρα ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὸν κτυπήσῃ, ἀλλὰ ἔπεσε μέσα εἰς τὰ στραγάλια τοῦ γέρον καὶ τοῦ τὸ ἐσκρίπισε χάρου.

“Αν εύρισκετο κανείς κλητήρ εκεί, δίχως άλλο θά έπιανε τὰ κακόπαιδα εκείνα και θά τὰ επήγαυιν εις τήν αστυνομίαν· αλλά δέν εύρέθη.

Ο στραγαλάς άφήκε τὰ στραγάλια του τότε με τήν απόφασιν να τρέξη να πιάση, να δείρη τὰ κακά εκείνα παιδιά. Τότε έπέρασε άπ' εκεί κάποιος και άμα είδε τί έτρεχε κατεπράυνε τόν γέρον στραγαλάν, τού έδωκε είκοσι λεπτά διά τήν ζημίαν τών στραγαλίων του και τού είπε να προχωρήση άφραδα, διότι αυτός δέν θ' άφήση τὰ παιδιά να τόν περάξουν.

Και πραγματικώς άμα τόν είδαν τὰ παιδιά έφυγαν γρήγορα.

Αδεν είνε μεγάλη ή κακοήθεια αυτών τών παιδιών, αγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ; τὰ οποια όχι μόνον έλεψαν στραγά-

λια, αλλά υβρισαν και τόν γέρον στραγαλάν, ένθ' ή Χρηστοθήθεια λέγει ότι πρέπει να σεβώμεθα τούς γέροντας, και τόν επετροβολούσαν τόν πτωχόν άνθρωπον ένθ' έπρεπε σεβασμόν να αισθανθούν προς ένα άνθρωπον, ήστις αντί να είνε άκνηρός και να διακονούη, έπροτιμούσε να εργάζεται και να κερδίη τὸ ψωμί του; δέν έξευραν αυτά τὰ παιδιά πόσον πρέπει να τιμώμεν εκείνους οι οποιοι ζούν τιμίως και με τήν εργασίαν των· και όμως από τὰ φορεμάτα των έφαινοντο παιδιά καλών οικογενειών. Εύχομαι κανέν από αυτά τὰ παιδιά να μη είνε συνδρομητής τής « Διαπλάσεως » διότι οι συνδρομηται τής « Διαπλάσεως » πρέπει να είνε καλά παιδια· όχι εύχομαι να είνε συνδρομηται τής « Διαπλάσεως », διά ν' αναγνώσουν τὸ σφάλμα των και διορθωθούν, άφού οι γονεΐς των δέν φροντίζουν, φαίνεται, να τὰ διορθώσουν.

ΠΑΙΔΟΝΟΜΟΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Φωνηεντόλιπον. Οι —δ'δ'νις—σ'μβ'λ'ς—ν'ν'—π'ρ'δ'γ'μ'τ'ν—μ'μ'σ'—πρς—τ'ς—π'σ'λ'ς—x'v'ν'ς—τ'ς—ξ'χ'ς, —τ'τ'ν—δ'x'v'σ'—τ'ν—δρ'μ'ν—χ'ρ'ς—ν'—τ'ν—δ'πρ'ξ'σ'ν—

Έστάλη υπό Κωνσταντίνου Π. Παροστατου.

2. Συλλαβογράφος. Τὸ πρῶτόν μου είνε άπαραίτηγρον εις τήν κατασκευήν τών φαγητών, τὸ δεύτερόν μου είνε μικρόν τετραπόουν έφον και τὸ σύνολόν μου εύρίσκεται εις τήν Αίγυπτον.

Έστάλη υπό τοῦ Μήανος Αιτου.

3. Συλλαβογράφος. Τὸ πρῶτόν μου είνε νήσος, τὸ δευτέρον μου επίσης νήσος, τὸ σύνολόν μου κάτοικος τής πρώτης νήσου.

Έστάλη υπό Βασίλη Γ. Ζέλλη.

4. Συλλαβογράφος. Τὸ πρῶτόν μου είνε γράμμα, τὸ δεύτερόν μου επίσης, τὸ τρίτον μου άντωνυμία, τὸ σύνολόν μου ποταμός τής Ελλάδος.

Έστάλη υπό Γεωργίου Δουρά.

5. Συλλαβογράφος.

Τὸ πρῶτόν μου είν' έλ' ή γή τὸ δεύτερόν μου γράμμα, τὸ σύνολόν μου . . . άν σ' τὸ πῶ θαμ' εύρηξ έν τῷ άμα.

Έστάλη υπό τοῦ Πολυγράφου.

6. Συλλαβογράφος.

Τὰ αρχικά μου σύνδεσμος αλλά μισθε κομμένος, Τρωάδας ήρωσ τ' άλλα μου κλεινός και ψημισμένος, τὸ σύνολόν μου τήν αυγή φωνάζει 'ς τήν αυλή σου τώρα, άν θέλξς να μ' εύρηξ, όλιγον συλογίσου.

Έστάλη υπό τής Μικρούλας Τρελαλά.

7. Αεξίγραφος. Με κεφαλήν και με ουράν είμαι εις έν τών έξέτ σοφόν τής Ελλάδος, άνευ αυτών εύρίσκομαι εις τούς κήπους.

Έστάλη υπό Κωνστ. Α. Οκονόμου.

8. Παύγιον. Διά τών αρχικών γραμμάτων τών άντιθέτων λέξεων τοῦ : γέρον, παιδίς, άφρον, καθήμενος, καλός, έμφρων, άνίκανος, όλιγον, άδύνατος, ψεύδος, νηνεμία, άπρωτος, δούλος, σχηματίσειν γωμικόν τι.

Έστάλη υπό τής Λουξή; Περιστεράς.

9. Αίνεγμα.

Είμαι πράγμα τι και τρέχου Χωρίς πόδας και περά. Παύω ύπαρξιν να έχω. Αμα λείφουν τὰ νερά.

Έστάλη υπό τοῦ Τσακίλιακου.

10. Αίνεγμα.

Ποῦ είν' εκείνο τὸ μερὸν καί ώμορφο σητήακι ποῦ οὔτε πόρ' άπέκτησε οὔτε παραθυράκι, π' ο νοικοκυρής, άπ' έκει νά έβγη άν θελήση, είνε ανάγκη πάντοτε τόν τοΐχον να κρημνίση;

Έστάλη υπό τοῦ Κορρεσιάν.

11. Λογοπαύγιον. Ποίος άνδρεός τής αρχαιότητος κρέματι ως καρπός επί δένδρου;

Έστάλη υπό τοῦ Σκουρτίτου τοῦ Αθηναίου.

12. Λογοπαύγιον. Ποίος άριθμός εύρίσκεται εις τὰ ποιήματα;

Έστάλη υπό τής Χιόνος τοῦ Γρηγοῦ.

ΑΥΣΕΙΣ

181. Καλλίτερα να σιωπῆς παρά να λέγξς πράγματα δου σάρσα. — 182. Τράχηλος (χειλος). — 183. Ήσαν τρία πρόσωπα; ή μάμη, ή κόρη της και ή εγγονή της· άπειδή ή κόρη τής μάμης ήτο συγχρόνως και μήτηρ τής εγγονής, ήσαν δύο μητρες και δύο τέκνα.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΛΥΤΩΝ

Αιτς τών Δικων Αθων, 5. — Αικαδιαν Αστέρ, 4. — Αικτιος 7 και 8. — Αιός τοῦ Αγγού, 9. — Βάσσα 2. — Αρταρις, 3. — Βουρβός Κ. Χ. Γ. και Α. 11. — Γίκα Αικατερίνη, 3. — Γεωργίου Ν. Α. 9. — Γαλιάνδρα, 5. — Γαζία, 7. — Δίμο-Μάγρο, 7. — Δουκιο Γιάννα, 5. — Ελακινός Παρθένος, 10. — Εξόριστος, 7. — Εκατόφυλλον Τριαντάφυλλον, 7. — Εσπλιόκαρος Αθηνά, 3. — Ζέλλης Πανταξής Γ. 12. — Ζωροός Ίακτι, 10. — Ζωροός Α. 8. — Ηλιακαπολιού Παναγιώτα και Σπυριός, 9. — Ηρωίς τής Έλληνικής Έπαναστάσεως, 12. — Θεοδόξος Αλυβ. και Κεφίρος Π. 6. — Θρασις, 8. — Ιακέρου Έλιώ Π. 2. — Κατωδοξής Κωνσταντίνος, — κηρίου Έλιώ 2. 10. — Κελάστου Έλιώ, 2. — Κέδρας, 11. — Κίλλα Κεχαγι Χαρ. 12. — Κοραζιά, 9. — Καραλή Ίσιάννα, 10. — Κίνας, 9. — Λαζαρίου Μαρία, 2. — Λάρη Μαρία Β. 4. — Μάγρο Κόμα, 10. — Μιχρός Κουκουρκος, 4. — Μάλισσα τής Πάσης, 4. — Μικροθα Τρελαλά, 7. — Μάγρο Σόνεσο, 6. — Μιχρός Έλιώ, 4. — Μωρολιός, 11. — Ο Τρεξ Ίακτι τοῦ Αλη, 12. — Οκονόμου Κωνστ. Α. 8. — Πασαρη Αλεξάνδρος, 10. — Πάφροσος Αίγυθ, 8 και 10. — Πανταξής Α. Β. 7. — Πιπίρια, 3. — Πολίτης Κωνστ. 1. 13. — Πολίτης Ν. 4. — Ποσειδών, 9. — Σαβίλη Αγγαλιή, 7. — Σοφίης Ίωαν Π. 10. — Σκουρτίτης δ' Αθηναίος, 9. — Σιγάλος Αθ. 8. — Τάκτα Γελαστός, 8. — Τέρπος τοῦ Πολύγρου, 6. — Τσαντζαρίν, 3. — Τρικακοπούλου Μαρία Γρ. 13. — Χαραξής Μα. 6. — Χιόν τοῦ Γρηγοῦ, 8. — Τζαννός, 9. — Ψαρός Ν.